

The book is owned by Anonymous

Typed to Word Document by คุณป้อมคอนเมือง

Converted to PDF Format by webmaster@samgler.org

This PDF file is intended for educational purpose and private use only. Our goal is to promote SamGler to all walks of life and to memorize Por Intarapalit, one of the greatest writers in Thai histor

สมบัติสุนทรภู'

๒๔๕๓

เจ้าแห้วถือถาดเงินใบเล็กๆ ใส่นามบัตรสีขาวแผ่นหนึ่งวิ่งเหยาะๆ ขึ้นบันไดมาชั้นบนของตัวตึก และตรงมาที่ห้องส่วนตัวของท่านเจ้าคุณปัจจนิกฯ แล้วเจ้าแห้วก็หยุดยืนหน้าห้อง ประตูห้องปิดสนิท เจ้าแห้วได้ยินเสียงคล้ายกับนายทหารคนหนึ่งกำลังร้องบอกแถวตั้งออกมาจากในห้อง

“หนึ่ง...สอง...สาม...หนึ่ง...สอง...สาม...”

เจ้าแห้วเอื้อมมือหมุนลูกบิดดึงบานประตูออก ซึ่งในเวลาเดียวกันนี้เองท่านเจ้าคุณปัจจนิกฯ กำลังเล่นกายบริหารอยู่กลางห้อง เจ้าคุณสะดุ้งเฮือกสุดตัว เอ็ดตะโรเจ้าแห้วเสียงลั่น

“อ้ายเปรต ทำไมไม่เคาะประตูเสียก่อน เห็นไหมว่าขำนุงกางเกงขาก๊วยอยู่ตัวเดียวเท่านั้น”

เจ้าแห้วยิ้มแห้งๆ

“รับประทานไม่เป็นไรครับ ผมไม่ถือ”

เจ้าคุณเอ็ดตะโรลั่น

“แต่ถืออ้าว หน้อย...เสือกพูดออกมาได้ว่าผมไม่ถือ เดียวก็จะตะเข้าให้เท่านั้นเอง สั่งสอนเท่าไรก็ไม่รู้จักจกจกจำว่าต้องได้รับอนุญาตเสียก่อนจึงจะเปิดประตูเข้ามาได้ เมื่อก่อนนี่ก็หนักหน่วงแล้ว ขยายประโพงถอดเสื้อตัวล่อนจ้อน แก่เปิดประตูแล้วพลัะเข้าไป ดูเหมือนถูกตบหน้า ๓ ทีไม่ใช่หรือ”

เจ้าแห้วฝืนหัวเราะ

“รับประทาน ๑๐ ทีครับ ไม่ใช่ ๓”

“นั่นแหละดี สมน้ำหน้า ง่า...แล้วนี่แกเสือกเข้ามาทำไม”

“รับประทานมีแขกมาหาได้เท่าครับ”

ท่านเจ้าคุณจู้ปาก

“จะมามอบข้าหาหอกไรกันวะ ไปบอกแม่พวกผู้หญิงเขาซี เห็นบ่นกันว่าจะซื้อผ้าสำลิตัดใส่เสื้อ หน้าหนาว”

เจ้าแห้วกลืนน้ำลายเอือก ขึ้นถาดเงินให้เจ้าคุณปัจจนิกฯ

“รับประทานไม่ใช่แขกขายผ้าครับ รับประทานแขกที่ไปมาหาสู่กัน”

เจ้าคุณปัจจนิกฯ ยิ้มออกมาได้

“จั้นเระะ ขำนึกว่าอ้ายบังที่มันเอาผ้าสีสวยๆ มาขายเสียอีก” แล้วท่านก็เอื้อมมือหยิบนามบัตรสีขาวในถาดขึ้นมา

เจ้าของนามบัตรนี่คือพระยาคุณยกิจนิดิธรรม เพื่อนเก่าแก่ของเจ้าคุณปัจจนิกฯ นั้นเอง แต่ไม่ได้พบปะกันในราว ๑๐ ปีแล้ว เจ้าคุณคุณยกิจฯ เป็นนักประพันธ์ชั้นลายครามที่มีนามอุโฆษ ใช้นามปากกาว่า ‘ทิดก้อย’ ซึ่งในวาระกรรมกรรมของไทยเราต่างยกย่องเป็นครูบาอาจารย์

“เจ้าคุณคุณยกิจฯ... นึกว่าใครเสียอีก เพื่อนเก่าของขำนั่นเอง ท่านมากับใครวะอ้ายแห้ว”

เจ้าแก้วทำหน้าฉงน

“รับประทานมาคนเดียวครับ รับประทานเป็นเจ้าคุณเขียวหรือครับ”

“เออ ก็เจ้าคุณนะซี พระยาคุณลยกิจฯ นักประพันธ์เอกของเมืองไทย”

“ว้า...รับประทาน ผมนึกว่าเจ๊กขายของเก่าเสียอีก รับประทานผอมกะห้องเหมือนเจ๊กซี่ยา ไม่น่าเป็นเจ้าคุณเลย”

เจ้าคุณปัจจนึกฯหัวเราะ

“อ้อ ถ้าเป็นเจ้าคุณละก็ต้องอ้วนลงพุงพลุ้ยขังนี่แหละ”

เจ้าแก้วพยักหน้า

“ครับ รับประทานต้องอย่างได้เท่า รับประทานอ้วนและขาวสง่า ใครเห็นใครก็ต้องรู้ว่า เป็นเจ้าคุณ รับประทานบุคลิกลักษณะบอกว่าเป็นผู้มีบุญวาสนา”

เจ้าคุณปัจจนึกฯยิ้มแก้มแทบแตก ชีมือไปที่โต๊ะเขียนหนังสือ

“โน่น เงินบนโต๊ะนั่นมีอยู่ในราว ๒๐ บาท เอาไปแล้วรีบลงไปเรียนให้เจ้าคุณคุณลยกิจฯทราบ ว่า ข้าเพิ่งเลิกเอ๊กเซอร์ไชส์ ขอเวลาอาบน้ำแต่งตัว ๑๐ นาที บอกให้ใครจัดน้ำและบุหรีไปรับรองท่านด้วย”

เจ้าแก้วรับคำสั่ง เดินมาที่โต๊ะคว่ำธนบัตร ๒๐ บาทใส่กระเป๋าแล้วพาตัวออกไปจากห้อง

ภายในห้องรับแขกของบ้าน ‘พัชรภรณ์’

สุภาพบุรุษผู้สูงอายุคนหนึ่งรูปร่างผอมบางแต่งกายเรียบร้อย นั่งเครื่องขีรมอยู่บนเก้าอี้ นวมริมหน้าต่างตามลำพัง ท่านผู้นี้คือเจ้าคุณคุณลยกิจฯ นักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่สืบเชื้อสายมาจากสุนทรภู่ มหาจินตกรวีของเรา เจ้าคุณคุณลยกิจฯเป็นเหลนท่านสุนทรภู่

เจ้าคุณปัจจนึกฯแต่งกายล่ามอย่างอยู่กับบ้าน พาตัวเดินเข้ามาในห้องรับแขกอย่างร้อนรน เมื่อมิตรเก่าได้เผชิญหน้ากัน ต่างก็ตืออกดีใจเรียกกันเสียงลั่น เจ้าคุณคุณลยกิจฯผลุดลุกขึ้นยืน ปราดเข้ามาจับมือกับเจ้าคุณปัจจนึกฯ ทั้งสองฝ่ายต่างไต่ถามทุกข์สุขซึ่งกันและกัน

“ไปยังไงมายังไงกันครับ” เจ้าคุณปัจจนึกฯถามเพื่อนของท่าน “ตั้งแต่เจ้าคุณพาครอบครัวขึ้นไปอยู่เชียงรายแล้ว เราไม่ได้พบกันอีกเลย ได้เห็นแต่บทประพันธ์ของเจ้าคุณเท่านั้น” พูดจบก็จูงมือเพื่อนเก่าพามา นั่งบนโซฟาตัวเดียวกัน

เจ้าคุณคุณลยกิจฯยิ้มเศร้าๆ

“ผมกลับลงมาอยู่กรุงเทพฯอีกแล้ว ลูกเต้าเขาก็มีฝีมือมีเมียกันไปหมด โชคชะตาของชีวิตทำให้ผมต้องเปลี่ยนแปลงสถานภาพจากหน้ามือเป็นหลังมือ”

“อ้อ...ร่ำรวยขึ้น”

เจ้าคุณคุณลยกิจฯฝืนหัวเราะ

“ตรงกันข้ามครับ ผมกับคุณหญิงสิ้นเนื้อประดาตัวทีเดียว”

เจ้าคุณปัจจนึกฯขมวดคิ้วขุ่น

“ยังงั้นรี ก็ผมได้ข่าวว่าเจ้าคุณไปตั้งโรงบ่มไบยาอยู่ที่นั่น”

“ครับ ถูกแล้ว ผมมีโรงบ่มถึง ๔ โรง แต่ทางรัฐบาลรับซื้อใบยาถูกเกินไป พวกเราได้พยายาม
วิ่งเต้นขอร้องให้ทางการเพิ่มราคาให้เราก็ไม่เป็นผล เมื่อเป็นเช่นนี้ผมก็มีรายได้อันไม่พอกับรายจ่าย ใน
ที่สุดก็ต้องแจ้ง พามียกกลับมากรุงเทพฯ”

ท่านเจ้าคุณปัจจนิกะรู้สึกสงสารและเห็นใจเพื่อนเก่าของท่านมาก

“เอ...เจ้าคุณ โชคไม่ดี ผิดกับผม อ้ายผมมันร่ำรวยขึ้นทุกวัน ไม่ต้องเหนื่อยยากอะไร นอนกินแต่
คอกเบี้ย แล้วนี่เจ้าคุณกลับมาอยู่บ้านถนนสุริวงค์ยังงั้นหรือครับ”

เจ้าคุณคุณลยกิจฯ สิ้นสිරະ

“เปล่า ผมเช่าบ้านอยู่ทางเทเวศร์ บ้านเก่าที่สุริวงค์ผมขายไปนานแล้ว”

เจ้าคุณปัจจนิกะนิ่งอึ้งไปสักครู่ก็กล่าวถาม

“คุณหญิงสบายดีหรือเปล่าครับ แล้วเดี๋ยวนี้เจ้าคุณทำอะไรหรือเปล่า”

“สบายอะไรได้ครับ คุณหญิงป่วยเป็นโรคเส้นประสาทมาหลายเดือนแล้ว สำหรับผม เวลานี้ยัง
ไม่ได้ทำอะไรนอกจากนอนกินเงินเบี้ยบ้านาญไปกลางๆก่อน แต่กำลังวิ่งเต้นคิดจะเปิดร้านค้าสักแห่ง
หนึ่ง”

“อ้อ...ดีเหมือนกันครับ อาชีพการค้าเป็นอาชีพที่ดีที่สุด เจ้าคุณคิดจะขายอะไรครับ”

ท่านนักประพันธ์ผู้เฒ่าตอบหน้าตาเฉย

“ผมตั้งใจจะเพาะลูกหมาขาย”

เจ้าคุณปัจจนิกะลืมหูลืมตาโพล่ง

“เพาะลูกหมาขาย...ว่า มันจะได้ความหรือครับ”

“อ้อ...ดีแน่ๆเจ้าคุณ ผมหมายถึงหมาฝรั่งพันธุ์อัลเซเชียน ลูกของมันอายุ ๒ สัปดาห์ ตัวหนึ่ง
ราคา ๑๐๐๐ บาท หมาชนิดนี้เป็นเครื่องวัดความมั่งมีของเจ้าของ ท่านผู้ใดมีเงินจะต้องเลี้ยงไว้ประดับ
เกียรติยศ ขณะนี้ผมมีอัลเซเชียนอยู่ ๒ ตัวตัวเมีย ตั้งใจจะหาซื้ออีกสัก ๕ คู่ เมื่อมีลูกออกมาก็ขายมัน
ไป”

เจ้าคุณปัจจนิกะยิ้มเล็กน้อย

“ก็ดีเหมือนกันครับ ผมขอสนับสนุนความคิดของเจ้าคุณ ขอให้กิจการเพาะลูกหมาขายของเจ้า
คุณจงเจริญยิ่งๆเถอะนะครับ”

เจ้าคุณคุณลยกิจฯถอนหายใจเบาๆ

“อย่าเพิ่งให้พรเลย ให้ความช่วยเหลือผมก่อนเถอะ ผมมาหาเจ้าคุณก็ในฐานะที่เราเป็นเพื่อน
เก่าแก่ คบกันมาตั้งแต่หนุ่มๆ ผมเรียนให้ทราบตามตรงว่าขณะนี้ผมยากจนมาก หนังสือก็ไม่ได้เขียน
ขายเหมือนแต่ก่อน เนื่องจากสมองของผมมันไม่เฉียบแหลม สู้นักประพันธ์หนุ่มๆเขาไม่ได้”

เจ้าคุณปัจจนิกะพยักหน้าหงึกๆ

“เจ้าคุณจะให้ผมช่วยอะไรบ้าง ว่ามาเถอะครับ ประทานโทษ หรือจะกู้เงินผม...”

เจ้าคุณคุณลยกิจฯหัวเราะเสียงกร่อย

“ง่า...ครับ ผมต้องการเงิน ถ้าเจ้าคุณยินดีจะให้ความช่วยเหลือเพื่อนเก่าแล้ว ผมก็จะขอกู้เงินสัก

๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อเอาเงินไปแข่งตีกอล์ฟและซื้อหมามาเลี้ยง”

“๓๐,๐๐๐ บาท” เจ้าคุณปัจจนึกฯ คราง

“ครับ เจ้าคุณจะคิดดอกเบี้ยยัง ینگี่เอา”

เจ้าคุณปัจจนึกฯ ตอบโดยไม่ต้องคิด

“คิดเป็นพิเศษในฐานะเพื่อนฝูง ร้อยละ ๕ เท่านั้น”

เจ้าคุณอุบลกิจฯ กลืนน้ำลายติดๆ กันหลายครั้ง

“อย่างฐานเพื่อนฝูงนะหรือครับ ร้อยละ ๕”

“ครับ ถ้าคนอื่นผมคิดร้อยละ ๑๐ รวด ตกลงพุงนี้เชิญเจ้าคุณมารับเงินเอาไปได้ และโปรดทำตามระเบียบของผมน้อยครับ”

เจ้าคุณอุบลกิจฯ ทำตาปริบๆ

“ระเบียบของเจ้าคุณเป็นอย่างไร”

“ก็นำหลักฐานมาเป็นประกันซีครับ เป็นต้นว่าโฉนดที่ดินหรือทรัพย์สินที่มีค่าเช่นเครื่องเพชรราคาเกินกว่าจำนวนเงินกู้”

คราวนี้ท่านนักประพันธ์อาวุโสหัวเราะก๊าก

“ถ้าหากว่าผมมีหลักทรัพย์หรือเครื่องเพชรอย่างงั้นแล้ว ผมก็คงไม่บากหน้ามาหาเจ้าคุณ ไม่มีจริงๆ ครับ บ้านยังต้องเช่าอยู่”

เจ้าคุณปัจจนึกฯ ยิ้มแห้งๆ

“ถ้ายังงั้นเจ้าคุณหาผู้ค้ำประกันได้ไหม จริงอยู่ เราเป็นเพื่อนกัน แต่เรื่องเงินนะลำบากสักหน่อยนะครับ ผมไม่กลัวเจ้าคุณจะโกงผมหรอก แต่ผมวิตกว่าเจ้าคุณจะชำระหนี้ให้ผมไม่ได้ตามสัญญาเท่านั้น เพราะฉะนั้น ขอให้เราทำอะไรให้ถูกต้อง”

เจ้าคุณอุบลกิจฯ สิ้นศิริษะ

“ผมไม่อาจจะหาผู้ค้ำประกันได้ บอกเจ้าคุณตามตรงว่าเพื่อนฝูงนะ เวลานี้ไม่มีใครเขารู้จักผมแล้วญาติผมก็ไม่มี ผมขอเอาเกียรติยศผมค้ำประกันตัวเอง เจ้าคุณจะขัดข้องไหม”

เจ้าคุณปัจจนึกฯ พยักหน้าช้าๆ

“ตกลงครับ พุงนี้เจ้าคุณพาตัวเกียรติยศมาด้วย ผมจะได้ให้เขาลงชื่อเป็นผู้ค้ำประกันในสัญญาเงินกู้”

“ปู้โธ” เจ้าคุณอุบลกิจฯ อูทานขึ้นดังๆ “เกียรติยศนะมันมีตัวตนที่ไหนกัน ผมหมายถึงความซื่อสัตย์สุจริตของผม ด้วยเกียรติยศของพระยาพานทอง นี่แน่ะเจ้าคุณ เวลานี้ก็มีเจ้าคุณคนเดียวเท่านั้นที่ยังเห็นผมเป็นเพื่อนเก่า ช่วยผมสักครั้งเถอะน่า”

เจ้าคุณปัจจนึกฯ นิ่งตรึงตรง

“ดีแล้วที่ท่านเจ้าคุณพูดกับผมอย่างเปิดอกเช่นนี้ แล้วผมก็เข้าใจดีแล้ว เจ้าคุณจะกู้เงินผม ๓๐,๐๐๐ บาทโดยไม่มีอะไรเป็นประกัน และโดยไม่มีผู้ค้ำประกันใช่ไหม”

“ครับ”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯหัวเราะ

“ผมเห็นใจและอยากจะช่วยเจ้าคุณเหมือนกัน แต่เงินที่จะให้กู้ไม่ใช่เงินของผมคนเดียว ผมกับเพื่อนของผมคือพระยาประสิทธิ์นิติศาสตร์เป็นเจ้าของบ้านนี้ ได้เข้าทูลกันออกเงินให้กู้ รับ จานองที่ดิน เอาซึ่งก็แล้วกันครับ พรุ่งนี้เที่ยงเจ้าคุณมาหาผมใหม่ ผมจะปรึกษากับเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ คู่ก่อน ซึ่งแจ้งให้ทราบว่าเจ้าคุณเป็นเพื่อนเก่าของผม พอจะเชื่อถือในเกียรติได้ ถ้าฟังเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ นะ อย่างไรเสียก็คงไม่ขัดข้อง แต่คุณหญิงสิริรับท่านยิวหน่อย พวกกันตรงๆก็คือว่าท่านงกเงินนั่นเอง”

แววตาของเจ้าคุณคลุกยกิจฯแจ่มใสขึ้น

“ดีแล้วครับ ขอบคุณมากเจ้าคุณ ถ้าเช่นนั้น พรุ่งนี้เที่ยงผมจะมาพบกับเจ้าคุณอีก”

“ครับ ถ้าไม่มีการขัดข้องอะไร ผมจะเตรียมสัญญากู้และเงินสดไว้ แต่ว่า ทางที่ดี เจ้าคุณควรจะ พยายามหาอะไรมาประกันจะสะดวกกว่า ทรัพย์สินสมบัติของเจ้าคุณนะ ไม่มีบ้างเชียวรี”

เจ้าคุณคลุกยกิจฯถอนหายใจยาว

“เห็นจะไม่มีครับ เพราะผมกับคุณหญิงเก็บขายไปเกือบหมดแล้ว แต่ผมจะลองค้นดู ถ้าได้ ผมจะ นามามอบให้เจ้าคุณไว้เป็นประกัน คือเท่ากับเอาของมาจำนำไว้”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯพยักหน้า

“ดีทีเดียวเจ้าคุณ จะได้สะดวกด้วยกันทั้งสองฝ่าย”

เจ้าคุณคลุกยกิจฯมองดูนาฬิกาที่ผนังตึก

“ผมขอขอบคุณล่วงหน้า ถ้าหากว่าเจ้าคุณช่วยเหลือผมในคราวนี้ ผมกับคุณหญิงของผมก็จะ จดจำบุญคุณของเจ้าคุณไว้จนวันตาย ลาคะครับ” แล้วเจ้าคุณคลุกยกิจฯก็ยกมือไหว้

เจ้าคุณปัจฉินึกฯรีบรับไหว้เพื่อนเก่า สองเจ้าคุณต่างลุกขึ้นพากันเดินออกไปจากห้องรับแขก ถึงแม้เจ้าคุณคลุกยกิจฯจะยากจน ท่านก็มีรถเก๋งนั่ง แม้ว่ามันจะเป็นรถยนต์ค่อนข้างเก่าก็ตาม แต่ไม่มี คนขับรถ เจ้าคุณคลุกยกิจฯต้องขับรถเอง เจ้าคุณปัจฉินึกฯมองดูเกลาเก่าของท่านด้วยความสงสาร แล้ว ก็นึกถึงความไม่แน่นอนของโลก ชีวิตมนุษย์ย่อมหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตามพรหมลิขิต

วันต่อมา

ก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น.เล็กน้อย คณะพรรคสี่สหายได้นั่งจับกลุ่มกันอยู่ในห้อง โถงชั้นล่างของตัว ตึกโดยพร้อมหน้า ทุกคนกำลังคุยกันถึงเรื่องกองทัพไทยที่กำลังเดินทางไปสู่ยุทธภูมิเกาหลี

เสียงแตรไฟฟ้าของรถยนต์นั่งคันหนึ่งดังกังวานขึ้นหน้าตึก ทำให้การสนทนาต้องหยุดชะงักลง กลางคัน

เจ้าคุณปัจฉินึกฯแลเห็นรถเก๋งเก่าคร่ำคร่าคันหนึ่งแล่นมาหยุดหน้าตึกก็กล่าวกับคุณหญิงวาด ทันที

“มาแล้ว เจ้าคุณคลุกยกิจฯมาแล้ว”

คุณหญิงวาดรีบพุดขึ้น โดยเร็ว

“อย่าขอมนะคะเจ้าคุณ ถ้าหากว่าไม่มีหลักทรัพย์มาให้เรา หรือไม่มีผู้ค้ำประกันที่ควรเชื่อถือ ได้ เงินตั้ง ๓๐,๐๐๐ ไม่ใช่เล็กน้อย”

เจ้าคุณปัจจนิกฯลุกขึ้นยืนพาตัวเดินออกมาทางหน้าตึก ในเวลาเดียวกันเจ้าคุณคลุยกิจฯก็หัว
กระเป่าเสื้อผ่าขนาดใหญ่เดินลงมาจากรถด้วยใบหน้าหม่นหมองแสดงให้เห็นว่าท่านกำลังมีความ
ยุ่งยากลำบากใจเกี่ยวกับเรื่องเดือดร้อนในครอบครัวของท่าน คือขาดธาตุเงินนั่นเอง

“เชิญครับ...เชิญครับเจ้าคุณ”

เจ้าคุณคลุยกิจฯหัวกระเป่าเดินทางขึ้นมาบนตึก เจ้าคุณปัจจนิกฯพาเข้าไปในห้องรับแขกอัน
หรูหราและเชิญให้นั่ง

“ผมกลัวไม่เจนนอนไม่หลับ” เจ้าคุณคลุยกิจฯพูดเบาๆ “ผมได้ปรึกษากับคุณหญิงตลอดคืน ใน
ที่สุดผมก็ตัดสินใจเอาของที่มีค่าสำหรับผมมาให้เจ้าคุณยึดไว้ในระหว่างที่ผมกู้เงินไป”

“อ้อ ยังงั้นก็ดีซีครับ เห็นจะไม่มีอะไรขัดข้อง ผมเตรียมเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทไว้เรียบร้อยแล้ว” พูด
พลางมองดูกระเป่าเดินทางใบใหญ่ “เจ้าคุณเอาอะไรมาเป็นหลักประกัน”

เจ้าคุณคลุยกิจฯทำหน้าที่เหมือนกับจะร้องไห้

“เสื่อกางเกงเครื่องยศและของใช้ของปู่ทวดของผมครับ”

เจ้าคุณปัจจนิกฯกลืนน้ำลายเอื๊อก

“เอ๊ะ ผมไม่ได้รับซื้อของเก่านะครับ เจ้าคุณเอาไปขายที่ตลาดโบ๊เบ๊ ที่สี่แยกมหานาคจะดีกว่า”

“แล้วกัน” เจ้าคุณคลุยกิจฯพูดออกมาอย่างเคืองๆ “ถ้าเจ้าคุณรู้ว่าข้างของในกระเป่าเป็นของอดีต
มหาจินตวิแห่งประเทศไทย เจ้าคุณจะต้องตื่นเต้นสนใจทันที”

เจ้าคุณปัจจนิกฯทำหน้าที่

“ของใครครับ”

เจ้าคุณคลุยกิจฯเปิดกระเป่าออก หยิบเสื่อเครื่องยศข้าราชการพลเรือนสมัยโน้นออกมา มันเป็น
เสื่อสีดำปักคันทองลายกนกสวยงามมาก เสื่อทำด้วยกำมะหยี่

“นี่แหละครับ เสื่อเต็มยศของปู่ทวดผม คือท่านสุนทรภู่ จินตวิเอกของเรา”

“สุนทรภู่...” เจ้าคุณปัจจนิกฯอุทานเสียงลั่น

“ครับ ถูกแล้ว ท่านคือบรรพบุรุษต้นตระกูลของผม ทุกวันนี้ เท่าที่ผมแต่งหนังสือเล่ม มีมันสมอง
เขียนแหลมพิณมนุษย์ ก็เพราะสิ่งของเหล่านี้แหละครับ เจ้าคุณคงจะแปลกใจอย่างยิ่งถ้าผมจะบอกเจ้า
คุณว่า เพียงแต่เจ้าคุณเอาหมวกของท่านสุนทรภู่สวมศีรษะเข้าเท่านั้น เจ้าคุณจะสามารถแต่งกลอนได้
โดยไม่ต้องคิด และจะได้ถ้อยคำไพเราะสละสลวยเช่นเดียวกันกับท่านสุนทรภู่ ทั้งนี้ก็เพราะดวง
วิญญาณของท่านยังคงวนเวียนอยู่ที่เสื่อผ้าของท่านนี่เอง นี่ครับ กระบี่ฝักคร่ำทองลงยา นี่หมวกทรง
ประพาส นี่สนับเพลา”

เจ้าคุณปัจจนิกฯแปลกใจและสนใจอย่างยิ่ง ท่านหยิบหมวกทรงประพาสขึ้นมาพิจารณาดู

“หมวกสุนทรภู่แน่หรือครับ”

“ครับ ถูกแล้ว เป็นมรดกอันมีค่าที่ตกทอดมาถึงผม เจ้าคุณลองสวมดูซิ แล้วเจ้าคุณจะพูด
ออกมาเป็นคำกลอนได้เลย”

เจ้าคุณปัจจนิกฯหัวเราะก๊าก

“มันจะเป็นไปได้อย่างไรครับ ผมเองไม่มีหัวในทางกวีนิพนธ์แม้แต่ชนิด อย่าวว่าแต่โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน เลย แต่งร้อยแก้วยังแต่งไม่เป็น”

“เอาเถอะครับ เจ้าคุณลองสวมหมวกดู”

เจ้าคุณปัจจุบันก็ทำท่าลังเล นั่งพิจารณามองดูหมวกทรงประพาส สักครู่ก็ค่อยๆ ขี่ขึ้นสวมศีรษะ

“เอ...เจ้าคุณครับ ผมรู้สึกมี...ศีรษะอย่างไรชอบกล”

เจ้าคุณคลุกกิกหัวเราะ

“นั่นแหละครับ วิญญาณของท่านสุนทรภู่เข้าสิงเจ้าคุณแล้ว บัดนี้ผมเชื่อว่าเจ้าคุณสามารถที่จะ แต่งกลอนได้อย่างไพเราะที่สุด เช่นเดียวกับท่านสุนทรภู่ทีเดียว ลองแต่งกลอนสดให้ผมฟังหน่อยซีครับ”

น่าประหลาดมหัศจรรย์ใจยิ่งนัก เจ้าคุณปัจจุบันก็พูดเป็นคำกลอนออกมาโดยไม่ต้องคิดเลย มีหน้าซำยังเป็นคำกลอนที่ไพเราะเพราะพริ้งสได้ล้เดียวกับท่านสุนทรภู่เจ้าของหมวกใบนี้

จะกุ่ม	ก็จะหีบ	จะยื่นให้
สงสารเพื่อน	เห็นใจ	ยามขัดสน
สิ่งของนี้	เป็นประกัน	ความยากจน
อย่างจน	ผมให้ยืม	จงปลื้มใจ

เจ้าคุณคลุกกิกยิ้มตาโพลงแล้วหัวเราะลั่น

“เอาแล้วใหม่ละเจ้าคุณ เห็นหรือยังครับว่าหมวกของปู่ทวดผมสามารถทำให้เจ้าคุณเป็นจินตวิ
ขึ้นมาได้อย่างไม่คาดหมาย

เจ้าคุณปัจจุบันก็แปลกใจตัวเองอย่างยิ่ง ท่านนั่งนิ่งเฉยกระพริบตาถี่เร็ว

“อ้อ โหงเป็นไปได้อันนี้...ผมว่ากลอนอย่างไม่คิดไม่ค้ำเลย หรือเป็นเพราะอุปาทาน”

เจ้าคุณคลุกกิกขมขี้ม

“เปล่าครับ ไม่ใช่อุปาทาน ทุกคนที่สวมหมวกหรือสวมกางเกงของท่านสุนทรภู่ย่อมสามารถที่
จะกล่าวกลอน ฉันท์หรือกาพย์ ออกมาได้อย่างสละสลวย ผมมั่นใจว่าวิญญาณของท่านสุนทรภู่จะช่วย
คลจิตใจนั่นเอง”

ผมไม่อยากจะเชื่อเลยแฮะ” เจ้าคุณปัจจุบันก็พูดขี้มๆ

“ถ้าไม่เชื่อละก็ เจ้าคุณลองว่ากลอนใหม่ซีครับ”

เจ้าคุณปัจจุบันก็มองหน้าเจ้าคุณคลุกกิกแล้วกล่าวออกมาเป็นคำกลอนอีก

เห็นดวงจาก	เหมือนพี่จาก	ดวงสมร
หัวใจหวิว	เหวว่า	แสนอาวรณ์
แล้วใครเล่า	จะดับร้อน	ระทมรัก
พี่จากเจ้า	พี่ก็เศร้า	แต่กำสรวล
ต้องคร่ำครวญ	ถึงโหมงาม	สุดห้ามหัก

เหลือบแลเห็น กอระกำ ชอกช้ำน้ก
ระกำรัก ระกำกาย เหลือกกล้ากลิ่น

เจ้าคุณคลุกกิจฯสะคุ้งเฮือก ขมวดก๊วย่น

“เอ้อเฮอ ไพเราะเพราะพริ้งอะไรอย่างนี้ ราวกับท่านสุนทรภู่”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯเกือบจะคิดว่าท่านฝันไป ท่านเจ้าคุณค่อยๆถอดหมวกทรงประพาสออกมา
พิจารณาคุณพลางบ่นพึมพำ

“อ้อ ชอบกลแะแะ แปลกมากทีเดียวเจ้าคุณ สมบัติของท่านสุนทรภู่เหล่านี้เหมือนกับของวิเศษ”

“ครับ ถูกแล้ว ผมรักราวกับดวงใจทีเดียว เป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายที่ผมมีอยู่ ผมยินดีมอบให้เจ้าคุณ
รักษาไว้เป็นประกันเงินกู้ จนกว่าผมจะชำระเงินต้นให้เจ้าคุณเรียบร้อยแล้ว”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯยิ้มน้อยยิ้มใหญ่

“เอาอย่างนี้ไม่ดีกว่าหรือครับ อย่าหาว่าผมดูถูกเจ้าคุณเลย เสื้อผ้าของใช้ของท่านสุนทรภู่เหล่านี้
ขายให้ผมก็แล้วกัน ผมยินดีรับซื้อไว้เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท”

เจ้าคุณคลุกกิจฯสะคุ้งเฮือก

“โอ... ไม่ได้ๆครับ เป็นตายยังไงผมขายให้ไม่ได้ อย่าว่าแต่สามหมื่นเลย แสนบาทผมก็ไม่ยอม
ขาย ทุกวันนี้เท่าที่ผมแต่งหนังสือได้ก็เพราะหมวกใบนี้และปากไก่อันนี้” พูดจบเจ้าคุณคลุกกิจฯก็หยิบ
ปากไก่ออกจากกระเป๋า ทำด้วยขนไก่อขนาดยาวปลายแหลม “นี่ยังงั้นละครับ ปากกาคู่มือของท่าน
สุนทรภู่ ถ้าเจ้าคุณใช้ปากกาที่แต่งหนังสือ เจ้าคุณก็สามารถที่จะแต่งหนังสือได้อย่างคล่องแคล่ว
เช่นเดียวกับท่านสุนทรภู่แต่งเรื่องพระอภัยมณี ต้องใช้เสมียนจดถึง ๒ คน”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯบังเกิดความอยากได้ขึ้นมาแล้ว

“ขายน่าเจ้าคุณ ผมให้สี่หมื่นห้า”

เจ้าคุณคลุกกิจฯสั่นศีรษะช้าๆ

“ขายไม่ได้จริงๆครับ แต่ว่า ถ้าผมผิดสัญญาไม่สามารถใช้หนี้เจ้าคุณได้ตามกำหนด เจ้าคุณก็รีบ
เอาไปก็แล้วกัน”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯถอนหายใจเฮือกใหญ่ ขณะนั้นเจ้าแห้วถือเอาเงินใส่แก้วน้ำผลไม้คั้นเดินเข้ามา
ในห้องในท่าทางพินอบพิเทา พอเจ้าแห้ววางถาดลงบนโต๊ะ เจ้าคุณปัจฉินึกฯก็ยกมือจับแขนเจ้าแห้วไว้

“เฮ้ย อ้ายแห้ว ลองสวมหมวกใบนี้ดูซิวะ”

เจ้าแห้วทำหน้าที่นั้นๆ

“รับประทาน ทำไม่ครับ”

“เถอะน่า ข้าบอกให้สวมก็สวม อย่าเพิ่งซักถามหน่อยเลยวะ”

เจ้าแห้วรับหมวกทรงประพาสมาจากเจ้าคุณปัจฉินึกฯ และยกขึ้นสวมศีรษะ แล้วเจ้าแห้วก็
หัวเราะหึๆ

“รับประทาน คล้ายๆกับท่านออกญาแก้วนี่ครับ”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯหัวเราะ

“อ้ายแห้ว เอ็งลองแต่งกลอนสดเพราะๆให้ข้าฟังสักหน่อยซิวะ พอดีแต่งได้ไหมล่ะ”

เจ้าแห้วขืนนั่งอึ้งสักครู่ก็ว่ากลอนออกมาเสียงแจ้วโดยไม่คิดคำนึงคล้ายกับว่าท่องไว้จน
คล่องแคล่ว

รับประทาน	การกวี	นี้ไม่ยาก
ผมสามารถ	เอ๋ยปาก	ได้คล่องคล่อง
คำไพเราะ	เสนาะหู	รู้ทำนอง
รับประทาน	คำคล้องจอง	ละมุนละไม
สินสมุทร	สุดแสน	สงสารแม่
ชำเลื่องแล	มารดา	น้ำตาไหล
แม่เป็นยักษ	จะอยู่	ด้วยอย่างไร
รับประทาน	แม่หมั่นไส้	คงกินเรา
จำจะพา	บิดา	หนีจากถ้ำ
ก่อนพลบค่ำ	วันนี้	หนีให้ได้
รับประทาน	แม่จำ	โปรดอกัย
ลูกกับพ่อ	หนีไป	เพราะเกรงกลัว

ท่านเจ้าคุณปัจฉิมกวีอ้าปากหาว

“อ้ายแห้ว...ว่า...นี่แกหรือท่านสุนทรภู่กลับชาติมาเกิดเนอะ”

เจ้าแห้วอมยิ้ม

“รับประทานนั้นนะซีครับ กระผมสงสัยอยู่เหมือนกัน ทำไมถึงว่ากลอนออกมาได้อย่างคล่องๆ
ทั้งๆที่รับประทานกระผมไม่มีความรู้เลยในเรื่องการกวี”

เจ้าคุณคุณลยกิจฯพูดเสริมขึ้น

“ผมเรียนเจ้าคุณแล้ว จะเป็นใครก็ตาม ถ้าได้สวมเครื่องแต่งตัวเหล่านี้เพียงชิ้นเดียวก็สามารถที่จะ
แต่ง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ได้ดีเหมือนกับท่านสุนทรภู่” แล้วเจ้าคุณคุณลยกิจฯก็พยักหน้ากับเจ้าแห้ว
“ไหนแกลองแต่ง โคลงสี่สุภาพให้ฟังสัก โคลงซิ”

เจ้าแห้วหัวเราะ

“รับประทานได้ซีครับ รับประทานผมจะขมนกให้ท่านฟัง”

สองเจ้าคุณต่างมองดูเจ้าแห้วด้วยความตื่นเต้น เจ้าแห้วนั่งคิดอยู่สักครู่ก็เอ่ยเป็นคำโคลงสี่สุภาพ
ออกมาเหมือนเด็กนักเรียนอ่าน โคลงให้ครูฟัง

ระรินกลิ่นแก้ว   ในสวน
ยี่สุนัชมลาควน   พุดซ้อน
หอมกุหลาบย้วยวนแลสะพรั่ง
แทนจะช่วยดับร้อนยิ่งเร็ว   ใจกระสัน

เจ้าคุณปัจจนิกฯคิดมือแป๊ะก๊ลิ้นน้ำลายเอือก คึงหมวกทรงประพาสออกจากศิระะเจ้าแห้ว แล้ว
พูดกับเพื่อนของท่าน

“ให้คืนตายเถอะครับ หมวกใบนี้มันห้ศจรรย์ไยยังนัก ผมเชื่อแล้วว่าวิญญาณของท่านสุนทรภู่คง
จะช่วยคลลจิตใจให้ผู้สวมหมวกของท่านสามารถแต่งโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ได้เช่นเดียวกับท่าน เออ
แน่ะ ศักดิ์สิทธิ์เหลือเกิน ขายให้ผมเถอะนำเจ้าคุณ สี่หมื่นบาทไม่ถูกนะครับ”

เจ้าคุณคลุกกิกฯสั้นศิระะ

“ผมยอมอดตายดีกว่าที่ผมจะขายสมบัติของปู่ทวดของผม แต่ว่าในระหว่างที่ผมกู้เงิน ไป เจ้าคุณ
ยอมมีสิทธิ์ที่จะใช้ข้าวของเหล่านี้ได้นี้ครับ”

เจ้าคุณปัจจนิกฯถอนหายใจเอือกใหญ่

“แต่ผมอยากได้ไว้เป็นกรรมสิทธิ์ของผมเลย เอ้า – ผมให้อีก ๕,๐๐๐ บาทเอ้า เราเพื่อนกันแท้ๆ
ไม่ใช่คนอื่น ขายให้ผมเถอะ”

เจ้าแห้วพูดสอดขึ้น

“รับประทานกระผมงไปหมดแล้วขอรับ หมวกใบนี้เป็นหมวกวิเศษหรือครับ”

เจ้าคุณปัจจนิกฯพยักหน้า

“ถูกแล้ว เจ้าของหมวกใบนี้คือท่านสุนทรภู่ อดีตมหาจินตกวีของไทยเราคนที่แต่งเรื่องพระอภัย
มณีไงละ แกเห็นความศักดิ์สิทธิ์ของหมวกใบนี้แล้วใช่ไหมหม แกเป็นคนไม่มีวิชาความรู้ สำเร็จประถม
๔ โรงเรียนประชาบาลเท่านั้น แต่เมื่อแกสวมหมวกใบนี้ แกสามารถแต่งกลอนและโคลง ได้ดีราวกับ
ท่านสุนทรภู่ ซึ่งแกไม่ต้องใช้เวลานึกคิดเลย”

เจ้าแห้วเห็นฟ้องด้วย

“รับประทานจริงครับ แปลกมากทีเดียว”

ความเจิบเกิดขึ้นชั่วขณะ เจ้าคุณคลุกกิกฯมองดูหน้าเพื่อนของท่านและพูดอึ้งๆ

“เจ้าคุณอยากได้ไว้เป็นกรรมสิทธิ์จริงๆหรือ”

“โธ – ก็อยากได้ซีครับ”

“ถ้าเช่นนั้นผมยินดีขายให้ในราคา ๕๐,๐๐๐ บาท”

เจ้าคุณปัจจนิกฯทำปากเบะ

“ห้าหมื่นมันก็แรงไปหน่อยเจ้าคุณ”

“ครับ แพงมาก ถ้าเจ้าคุณคิดว่าเป็นราคาของเครื่องยศขุนนางเพียงชุดเดียวและปากไก่อีกหนึ่ง
ค้ำม แต่เสื้อผ้าซึ่งเปรียบเหมือนของวิเศษนี้จะทำให้เจ้าคุณเป็นกวีเอกคนใหม่แห่งยุค เพียงแต่เจ้าคุณ
แต่งหนังสือขาย ๓ – ๔ เดือนเท่านั้นก็ได้เงินคืนแล้ว ลองดูซีครับ ลองเอาปากกาอันนี้จุ่มน้ำหมึกเข้า
เขียนลงบนแผ่นกระดาษ เจ้าคุณจะแต่งอะไรก็ตาม สมองของเจ้าคุณจะเจิบแหลมไม่มีมนุษย์คนใด
เปรียบเหมือน”

เจ้าคุณปัจจนิกฯพยักหน้าช้าๆ

“เอ – ถ้ายังงั้นผมอยากจะลองปรึกษากับพรรคพวกลูกหลานของผมดูก่อน ถ้าไม่มีใครคัดค้าน

ผมก็ยินดีซื้อไว้ตามราคาที่เขาเสนอมาคือห้าหมื่นบาท งาม – เขิญเจ้าคุณไปคุยกันในห้องโถงเถาะ
ครับ ผมจะได้แนะนำให้คุณรู้จักกับเพื่อนของผมและลูกหลานของผม เจ้าคุณคงจะจำยายประภา
ยายประไพของผมไม่ได้แน่”

“ครับ จำไม่ได้ คงนึกได้แต่ชื่อเท่านั้น ทราบว่ามีลูกมีสาวไปกันหมดแล้วไม่ใช่หรือครับ”

“ครับ ประภาได้ดอกเตอร์ดิเรกเป็นผัว ดิเรกคือนายแพทย์และนักวิทยาศาสตร์ผู้เรียงนามที่สุดใน
ประเทศไทย ส่วนประไพได้ลูกชายเศรษฐีคนหนึ่งเป็นผัวชื่อนิกร ก่อนข้างทะเลิงอยู่สักหน่อย”

“อ้อ ดีเหมือนกัน ได้รู้จักกันไว้”

สองเจ้าคุณพากันลุกขึ้น เจ้าคุณคลุกกิกเก็บหมวกและเสื้อผ้าลงกระเป๋าดำเดินทางใบใหญ่ เจ้า
คุณปัจจนึกฯบอกให้เจ้าแห้วหิ้วกระเป๋าดำตามท่านเจ้าคุณคลุกกิกออกไปจากห้องรับแขก

เมื่อเข้ามาในห้องโถง คณะพรรคสี่สหายก็พากันมองดูเจ้าคุณคลุกกิกเป็นตาเดียวกัน รูปร่าง
หน้าตาของเจ้าคุณคลุกกิกคล้ายๆจินเพราะท่านมีเชื้อจีน คุณหญิงวาดเข้าใจผิดคิดว่าเจ้าคุณคลุกกิก
เป็นนักชื้อของเก่าที่มาขอซื้อเครื่องเพชรทองรูปพรรณตามบ้านใหญ่ๆ

“อ้อ – แถ่แท้ เขิญชี่ ดิฉันจะขายแหวนให้สัก ๒ วง เก้าแก่ล้ำสมัยเต็มทน ไม่อยากจะใช้”

เจ้าคุณปัจจนึกฯทำคายนตีหน้าปุ่เถียนๆชอบกล

“ไม่ใช่แจ็กชื้อของเก่าหรือครับคุณหญิง ท่านผู้นี้คือพระยาคลุกกิกฯ เพื่อนเก่าของผมเอง”

ทุกคนสะดุ้ง โหยัง คุณหญิงวาดนัยน์ตาเหลือก

“อ๊วยตาย... ตายตาย ดิฉันเข้าใจผิดจริงๆค่ะ”

เจ้าคุณคลุกกิกฯฝืนยิ้มอย่างยากเย็นที่สุด

“ไม่เป็นไรครับ งาม... ใครๆเขามักจะเห็นผมเป็นแจ็กเสมอ”

เจ้าคุณปัจจนึกฯเขิญเพื่อนเก่าของท่านให้นั่งบนเก้าอี้ถนวมตัวหนึ่ง ต่อจากนั้นก็แนะนำให้คุณรู้จักกับ
เจ้าคุณประสิทธิ์ฯและคุณหญิงวาด แล้วก็แนะนำสี่สหายกับเมียๆของเขาให้คุณรู้จักท่านเจ้าคุณคลุกกิกฯ
นักประพันธ์อาวุโสที่ได้สร้างวรรณกรรมอันยิ่งใหญ่มาหลายต่อหลายเรื่อง และบางเรื่องได้ใช้เป็น
แบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการอยู่จนทุกวันนี้

ต่างฝ่ายต่างทักทายกันเป็นอย่างดี เจ้าคุณประสิทธิ์ฯกับคุณหญิงวาดได้ให้เกียรติศทท่านเจ้าคุณ
คลุกกิกฯเป็นพิเศษ สั่งเจ้าแห้วให้จัดเครื่องดื่มและซิการ์อย่างดีมาต้อนรับ

ในที่สุดเจ้าคุณปัจจนึกฯก็รื้อฟื้นความหลังระหว่างท่านกับเจ้าคุณคลุกกิกฯ

“เจ้าคุณลองบอกผมซิว่า คนไหนคือยายประภาและยายประไพ”

เจ้าคุณคลุกกิกฯมองดูหน้าแม่งามทั้ง ๔ ทีละคน นิ่งอึ้งไปสักครู่คล้ายกับจะทบทวนความทรงจำ
นิกรยิ้มให้เจ้าคุณคลุกกิกฯแล้วชี้มือบอก

“คนนี่ครับ ประไพเมียรักของผมเอง คนนี่พี่ประภา พี่เมียผม”

เจ้าคุณปัจจนึกฯกลืนน้ำลายเอือก

“แหม... ทะลึ่งบรรลี่ยเลยอ้ายนี้ ฉันไม่ได้ถามแกสักหน่อย งาม – ยังไงครับเจ้าคุณ จำได้ไหม”

เจ้าคุณคลุกกิกฯจ้องมองประไพและประภาอย่างตื่นๆ

“หลานสาว...เออเนาะ อ่าจ๋าไม่ได้จริงๆ ไม่ได้เห็นหน้า ๑๐ กว่าปีแล้ว จ๋าได้ไหม”

ประไพยิ้มหวานจ้อย

“จ๋าได้ค่ะ แต่นึกไม่ออก คุณอาสบายดีหรือคะ”

“เออ สบายดีแม่คุณ ไหน – คนไหนพี่ คนนี้หรือ”

ประภาหัวเราะ

“ค่ะ หนูเป็นพี่ประไพค่ะ”

เจ้าคุณดุยกิจฯ พยักหน้าหงิกๆ แล้วกล่าวกับเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ และคุณหญิงวาด

“ผมกับเจ้าคุณมันเหมือนไม้ไผ่ปล้อง แก่ชราลงทุกวัน เด็กก็เติบโตขึ้นไปตามกัน”

ท่านผู้ใหญ่ได้สนทนาวิสาสะกันในเรื่องส่วนตัวอยู่สักครู่ใหญ่ๆ เจ้าคุณดุยกิจฯ ก็เล่าถึงความยากจนของท่านให้ฟัง และบอกตามตรงว่า เท่าที่มาหาเจ้าคุณปัจฉิมฯ เพื่อนเก่าก็เพื่อจะขอกู้เงินไปทำทุนค้าขายสัก ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งท่านก็ยินดีที่จะเอาทรัพย์สินสมบัติคือเครื่องยศของสุนทรภู่ บรรพบุรุษต้นตระกูลของท่านให้เจ้าคุณปัจฉิมฯ ยึดไว้เป็นประกัน แล้วเจ้าคุณดุยกิจฯ ก็เล่าให้ฟังถึงอิทธิพลอันมหัศจรรย์ของเครื่องยศชุดนี้ ซึ่งสามารถทำให้ผู้ที่สวมใส่แม้แต่เพียงหมวกทรงประพาส มีความรู้ความชำนาญในการแต่ง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ได้เป็นพิเศษ

เจ้าคุณปัจฉิมฯ พุดสนับสนุนดังที่ท่านได้ทดลองมาแล้ว พอท่านสวมหมวกทรงประพาส ท่านก็แต่งกลอนสดได้โดยไม่ต้องคิด และท่านกำลังต่อรองขอซื้อเครื่องยศชุดนี้ในราคา ๔๕,๐๐๐ บาท แต่เจ้าคุณดุยกิจฯ เสนอขาย ๕๐,๐๐๐ บาท

เท่านี้เอง เสียงนกระจอกเข้รังก็ดั่งแซดไปหมด ต่างคนต่างตื่นตื่นวิพากษ์วิจารณ์กันแซดไปหมด โดยเฉพาะคุณหญิงวาด ตื่นตื่นสนใจมากกว่าเพื่อน

“เอ...แปลกมากเชียวค่ะ ถ้ามีอิทธิปาฏิหาริย์อย่างนี้ละก็ ราคา ๕๐,๐๐๐ บาทดิฉันคิดว่าไม่แพงเลย” คุณหญิงกล่าวกับเจ้าคุณปัจฉิมฯ “แต่มันจะเป็นไปได้อย่างไรคะ”

เจ้าคุณดุยกิจฯ จัดแจงเปิดกระเป๋าเสื้อผ้าออกแล้วกล่าวกับท่านผู้ใหญ่ทั้งสาม

“ไม่ใช่เล่นกลหรือหลอกลวงครับ มันเป็นเรื่องจริง ผมเอง เท่าที่เป็นนักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่ก็เพราะผมได้ปากไก่อของท่านสุนทรภู่ทวดของผม ผมรับรองว่า พอจุ่มน้ำหมึกก็เขียนได้คล่องแคล่วโดยไม่ต้องใช้ความคิด จะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ตาม ผมจะทดลองให้คุณเดี๋ยวนี้ แต่ว่าคุณหนุ่มๆ สาวๆ เหล่านี้อาจจะไม่เชื่อถือก็ได้ เพราะมันเกี่ยวกับวิญญานศาสตร์หรือไสยศาสตร์”

นิกรพูดโพล่งขึ้น

“ผมเชื่อครับ ได้เท่า ของพรรคนี้อีกเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเป็นของเร้นลับ ถ้าหากว่าเครื่องยศของท่านสุนทรภู่มีความขลังจริงแล้ว ผมก็มีของดีทำนองนี้ที่จะนำมาอวดได้เท่าเหมือนกัน แต่ของผมไม่ขายนะครับ ล้านบาทก็ไม่ขาย สองล้านก็ไม่ยอมขาย”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ทำตาเขียวกับหลานเมียท่าน

“เดี๋ยวโดนเตะ” ท่านขบกรามพูดโดยไม่ออกเสียง เพราะกลัวเจ้าคุณดุยกิจฯ จะได้ยินเข้า

คร.ดิเรกหัวเราะหึๆ กล่าวถามนิกร

“อะไรของแเกาะ ของศักดิ์สิทธิ์ที่ว่านะ”

นิกรสั้นศีรษะ

“บอกไม่ได้ แกมันหัวนอก ไม่รู้จักอะไร เห็นว่าไสยศาสตร์และภูตผีปีศาจเป็นเรื่องเหลวไหล”

ดร.ดิเรกอมยิ้ม

“อิมพอสสิเบิล ฮะ ฮะ”

“อยากกินหรือหลาน มีนี่นะ ในตู้เย็นยังมีอีกหลายลูก”

นายแพทย์หนุ่มลืมนตาโพล่ง

“ว้อท...”

“ก็แอปเปิ้ลนะซี”

ดร.ดิเรกกลืนน้ำลายติดๆกันหลายครั้งแล้วหัวเราะก๊าก

“โน ไอ เซย์ อิมพอสสิเบิล ไม่ใช่ แอปเปิ้ล”

คุณหญิงวาดค้อนควับ เปลี่ยนคำพูดที่อ่อนหวานเป็นแข็งกร้าวทันที

“อ้ายเปรต เสือกพูดภาษาฝรั่งมั่งค่า ใครจะไปฟังออก”

เจ้าคุณคุณยกิจฯส่งเสื้อเต็มยศในรัชสมัยพระพุทธเลิศหล้าฯให้ท่านเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ แล้วกล่าวว่า

“เจ้าคุณโปรดทดลองดูเถอะครับ นี่คือเสื้อสุนทรภู์ทวดของผม มหาจินตวิที่ชาวไทยเคารพยกย่อง ถ้าเจ้าคุณสวมเสื้อตัวนี้เข้าไป เจ้าคุณก็สามารถที่จะว่ากลอนสดได้ไพเราะเพราะพริ้งเช่นเดียวกับท่านสุนทรภู่นั้นเอง”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯขมวดคิ้วขึ้น

“ยังงั้นเชียวหรือครับ เอ...ก็ผมไม่มีหัวทางนี้เลย เมื่อครั้งเป็นเด็กวัด เรียนหนังสือกับท่านอาจารย์ ผมเกลียดเรียงความเป็นที่สุด ไม่สนใจเรื่องวรรณคดีไทยเลย ยิ่งไวยากรณ์ไทยด้วยแล้ว ผมเกลียดเหลือเกิน”

เจ้าคุณคุณยกิจฯหัวเราะ

“เอาเถอะครับ เจ้าคุณลองสวมดู”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯยิ้มแห้งๆ

“อ้อ ขอบกลเสะ ต้องลองดูให้เห็นเท็จจริง ถ้าหากว่ามันเป็นไปได้ละก็ ราคา ๕๐,๐๐๐ บาท ผมขอซื้อเอง”

“อ๊ะๆๆๆ” เจ้าคุณปัจฉิมฯเอ็ดตะโร “ไม่ได้ครับท่านเจ้าคุณ ผมกำลังตกลงสนนราคากับเจ้าคุณคุณยกิจฯอยู่”

พลพุดเสริมขึ้น

“อย่าเพิ่งเถียงกับคุณอาเลยครับ คุณพ่อลองสวมดูก่อนก็แล้วกัน ผมอยากจะดูอิทธิฤทธิ์ของเครื่องยศชุดนี้ บางที วิญญาณของท่านสุนทรภู์อาจจะสิงอยู่ที่เสื้อกางเกงชุดนี้ก็ได้”

ความเงิบเกิดขึ้นชั่วขณะ เจ้าคุณประสิทธิ์ฯคลี่เสื้อออกสวม คุณหญิงวาดทำมุกยี้แล้วจาม

ออกมาดั่งๆ

“ฮัด...ชะเอ๊ย” แล้วท่านก็พูดกับเจ้าคุณคล้ายๆอย่างอ่อนหวาน “ว่างๆเอาเสื้อตากเสียบ้างซิคะ กลิ่นสาปมันแรงเหลือเกิน”

เจ้าคุณประสิทธิ์สวมเสื้อแล้ว ขนาดของเสื้อหลวมไปเล็กน้อย ก็มหงวนหัวเราะออกมาดั่งๆ

“แม่ไว้ย เนไปเลยครึ่งคุณอา มองดูคล้ายๆขุนนางโบราณไม่มีผิด เข้าทีดีครับ”

เสียงหัวเราะดังขึ้นลั่นห้อง เจ้าคุณคล้ายๆกล่าวกับเจ้าคุณประสิทธิ์เบาๆ

“เจ้าคุณครับ ลองแต่งกลอนสดเป็นกลอนนิราศ แบบเดียวกับนิราศของท่านสุนทรภู่ให้พวกเรา ฟังหน่อยสิครับ”

เจ้าคุณประสิทธิ์ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ แล้วท่านก็เอื้อยเอ่ยเป็นคำกลอนโดยไม่ต้องนึกคิด ทำให้ทุกคนแปลกใจไปตามกัน

นิราศร้าง	ห่างเห	เส่นหา
ตามเสด็จ	ผ่านเกล้า	เสร์้าอุรา
โดยขบวน	นาวา	สุดอาลัย
ถวิลวัน	พลันนึก	คะนึ่งถึง
รักยังตรึง	ใจปลื้ม	ไม่ลืมได้
พี่จากมา	ก็แต่ตัว	ส่วนหัวใจ
คงฝากไว้	กับแก้วพี่	ยอดชีวิต

คุณหญิงวาดนัยน์ตาเหลือก มหัศจรรย์ใจอย่างยิ่งที่เจ้าคุณสามีของท่านสามารถแต่งกลอนนิราศได้แคล่วคล่องโดยไม่ต้องคิด

“เจ้าคุณคะ...โอ๊ย...ดิฉันงงไปหมดแล้ว ไม่น่าจะเป็นไปได้เลย จะว่าเจ้าคุณนี่กลอนสดก็คงจะแต่งไม่ได้สละสลวยอย่างนี้ อยู่ด้วยกันมาจนหัวหงอกแล้ว เจ้าคุณไม่เคยแต่งกลอนได้เลย แม้แต่คำกลอน ส.ค.ส. ไหน...ลองว่าต่อไปอีกสักนิดสิคะ”

เจ้าคุณประสิทธิ์ยิ้มกริ่ม

“ได้ซีคุณหญิง ขณะนี้ฉันรู้สึกหัวสมองของฉันมันเฉิบแหลมเหลือเกิน คอยฟังนะ สมมุติว่าฉันตามเสด็จในหลวงทางชลมารคไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

“ค่ะ ค่ะ ดีแล้ว ดิฉันจะฟัง”

เจ้าคุณประสิทธิ์กระแอมเบาๆแล้วว่านิราศต่อไป

ถึงสามโลก	แสนโสก	โลกอยู่ไหน
เรียกกันไป	อย่างนั้น	สำคัญผิด
ถึงบางไทร	มองไป	แล้วก็คิด
ไทรสักนิด	ไม่เห็นมี	แม่หญิงคา

คร.ดิเรกคิงกลองยาเส้นออกจากปากคิดมือแป๊ะ

“ออไร้อไร้อิท อีส วันเดอร์ฟูล โอ... ไม่น่าจะเป็นไปได้เลย เช่นเดียวกับพรมิเวสในอินเดีย คุณอาครับ ขอให้ฝรั่งทดลองดูหน่อยเถอะครับ ผมไม่มีความรู้ในทางกวีนิพนธ์เลย ถ้าผมได้สวมเสื้อตัวนั้นและแต่งกลอนได้อย่างคุณอา ผมก็จะยอมเชื่อถือ”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ พยักหน้า ถอดเสื้อของท่านสุนทรภู่ออกส่งให้เจ้าคุณดูลยกิจฯ แต่แล้วเจ้าคุณดูลยกิจฯ กลับส่งหมวกทรงประพาสให้นายแพทย์หนุ่ม

“สวมหมวกนี้ก็ได้ คุณหมอบ ลองดูสิครับ ทดลองดูให้เห็นเท็จจริง ไม่ใช่หลอกลวงและไม่ใช่วิทยาการ มันเป็นของศักดิ์สิทธิ์และเป็นปาฏิหาริย์ ซึ่งผมเองก็บอกไม่ได้ว่าทำไมผู้ที่สวมหมวกหรือเครื่องแต่งกายของท่านสุนทรภู่จึงมีความสามารถในทางกวีอย่างน่าประหลาด”

ดร.ดิเรก รับหมวกมาสวมศีรษะ ประไพหัวเราะงอหาย

“ตายตาย ดิเรก”

ดร.ดิเรก ออึม

“สวยไหม คุณไฟ”

“สวยอะไรได้กะ เหมือนลิงจ๋อไม่มีผิด”

ดร.ดิเรก ทำคอขยับ ท่านเจ้าคุณดูลยกิจฯ กล่าวกับดิเรกเบาๆ

“เอาสิครับ คุณหมอบว่ากลอนได้แล้ว ว่าต่อที่เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ ท่านว่าไว้ก็แล้วกัน”

นายแพทย์หนุ่ม ทำดาปรับๆ แล้วเขาก็ว่ากลอนสามออกมาอย่างน่าประหลาด

สุพรรณหงส์ ลอยลิ่ว		แลตระหง่าน
เสียงประสาน	เห่เรือ	ไม่ขาดได้
ทั้งเรือคั้ง	เรือแข่ง	แข่งกันไป
เขครึกครื้น	ครื้นใจ	เรียมระทม
นิจจาเอ๋ย	ทราชมชย	พี่เคยเกล้า
ปานจะนี้	คงหยอหยง	เสรำขึ้นชม
แม่น้ำกว้าง	เว้งกว้างใจ	ไม่น่าชม
อูระพี	ต้องระทม	ด้วยอ้างว้าง

คณะพรรคสี่สหายตื่นตื่นแปลกใจเหลือที่จะกล่าวแล้ว ดร.ดิเรก ไม่เคยสนใจและขาดความรู้ในทางกวีนิพนธ์ เขาเป็นนายแพทย์และนักวิทยาศาสตร์ เกลียดชังหนังสือที่เป็น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน อย่างยิ่ง แต่บัดนี้เขาสามารถว่ากลอนสดออกมาได้อย่างคล่องแคล่วด้วยอำนาจของหมวกทรงประพาสใบนี้ อันเป็นสมบัติของท่านมหาจินตวิที่ล่วงลับไปนมนามแล้ว

นายแพทย์หนุ่ม ถอดหมวกออกและแสดงสีหน้าแปลกใจตัวเอง

“มายก็อด...ทำไมไอลึงว่ากลอนนิราศได้คล่องแคล่วเช่นนี้ โอ...มันเป็นแปลกที่สุด ฝรั่งเศสไปหมดแล้ว”

ท่านเจ้าคุณดูลยกิจฯ ยิ้มเล็กน้อย อธิบายให้ทุกคนทราบ

“นี่แหละครับ คืออิทธิฤทธิ์ของเครื่องทรงท่านสุนทรภู่”

กิมหงวนเอื้อมมือดึงหมวกทรงประพาสมาจากคร.ดิเรกและยกขึ้นสวม เขากล่าวกับเพื่อนเกลอของเขา

“กันจะลองดูบ้าง ไม่อยากจะเชื่อเลยไวย์”

พล พัชรารณณ์ พยักหน้าเห็นพ้องด้วย

“เอาซึ่งเงอะวะอายเสีย แกลองแต่งโคลงเกี่ยวผู้หญิงให้ฟังหน่อยซิ แต่งเป็นโคลงสอง โคลงสาม และโคลงสี่สุภาพ ถ้าแกว่าเป็นโคลงออกมาได้โดยไม่ต้องคิด กันก็ยอมรับนับถือว่าหมวกและเสื้อกางเกงของท่านสุนทรภู่ชุดนี้มีอิทธิฤทธิ์อย่างน่าประหลาดเหลือ”

อาเสียนั่งนิ่งเฉยสักครู่ร่างของเขาก็สั่นพับๆ

“ฮือ...สุนทรภู่มาแล้วไวย์”

เจ้าคุณคุดลยกิจฯ โบกมือ

“ไม่ต้องทำตัวสั่นครับอาเสียนี่ เมื่อยเปล่าๆ เอาเถอะครับ อาเสียนี่แต่งโคลงให้พวกเราฟังซิ ถ้าจะให้ดี อาเสียนี่ก็ถึงท่านสุนทรภู่สักนิด ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของหมวกใบนี้และเป็นมหาจินตกวีชั้นบรมครู”

กิมหงวนกระแอมเบาๆ

“คอยฟังนะ พวกเรา”

ศรกามเทพลั่นแล้ว

อูระพีไปเกล้า

เมื่อได้ยลโฉม

นวลละออนั้นนางสวรรค์

จอมขวัญแห่งข้า

นางใดในแหล่งหล้า

ยากแท้เปรียบเหมือน

องค์อูมาแม่นั้น   ริษยา

สามโลกฤาจักหา   เทียบได้

เพียงนวลพีชม้ายดา   โลกอื่น

เหมือนเอช.บอมบ์ตกใกล้   ถล่มแล้ว   ใจชาย

แล้วกิมหงวนก็รีบถอดหมวกทรงประพาสออกโดยเร็ว เต็มไปด้วยความตื่นเต๋ามหัศจรรย์ใจยิ่งนัก

“เอ๊ะ ทำไมกันถึงแต่งโคลงได้คล่องแคล่วยังงี้ไวย์พล”

นายพัชรารณณ์ขมวดคิ้วขึ้น

“ฮือ แปลกมาก ขอให้กันลองสวมหมวกท่านสุนทรภู่หน่อยเถอะวะ กันบอกตามตรงว่ากันตื่นตื่นมาก”

อาเลี่ยส่งหมวกทรงประพาสให้พล

“เฮ้า แกลองคุณพล เรื่องของวิญญาณศาสตร์เป็นเรื่องลึกลับ และมักจะเกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์”

“นั่นนะซี” นิกรเห็นฟ้องด้วย “ความลึกลับในทำนองนี้ยังมีอีกมากนัก เช่นเดียวกับพระลามะในทิเบตที่สามารถว่าคาถาเรียกผีให้ลุกเดินออกมาจากโลงได้ วิทยาศาสตร์บางครั้งก็ต้องยอมจำนนไปไสยศาสตร์หรือวิญญาณศาสตร์ แต่กันคิดว่ากระยาสารศักดิ์กว่าเพื่อน เพราะกินอร่อย ล่อกับกล้วยหอมละก็วิเศษนัก”

กิมหงวนโบกมือห้าม

“พอแล้ว ไม่ต้องอธิบาย เดี่ยวจะโดนเตะเจ็บตัวเปล่า” พุดจบเขาก็หันมาทางนายพัชรภรณ์ “เฮ้ย แต่งโคลงกระทู้ให้ฟังหน่อยเถอะวะ เอากะตัวยังงี้ หัวล้านเกลียดหวิ”

สองเจ้าคุณสะคั่ง โหยง แต่คุณหญิงวาดหัวเราะก๊าก พยักหน้ากับลูกชายของท่าน

“เอา... ว่าโคลงกระทู้ให้แม่ฟังหน่อยซิลูก หรือจะเอากะตัวยังงี้ก็ได้ว่า... หัวล้านนอกครู”

เจ้าคุณประสิทธิ์ทำตาเขียวกับคุณหญิงวาด

“อย่าหมิ่นให้มันมากนักเลยนำคุณหญิง ประเดี้ยวฉัน โม โห ขึ้นมา ก็จะกลายเป็นเรื่องใหญ่เท่านั้นเอง”

คราวนี้คุณหญิงวาดชักฉิว

“เฮ้อ เจ้าคุณนี่ชอบกลจริงเชียว ดิฉันไม่เจตนาว่าเจ้าคุณนี่นะ พิลึกคนแท้ๆ” แล้วท่านก็หันมาทางลูกชายสุดสาวทของท่าน “ว่าโคลงให้แม่ฟัง โคลงกระทู้นะลูกนะ... หัวล้านเกลียดหวิ...”

เสียงหัวเราะอย่างครื้นเครงดังลั่นห้อง สองเจ้าคุณทำหน้าที่บ้องเบ๊วไปตามกัน ต่างนึกเดือดดาล คุณหญิงวาดอย่างยิ่ง นายพัชรภรณ์หัวเราะหึๆ

“ผมไม่กล้าหรือกรับคุณแม่ เดี่ยวผมจะถูกคุณพ่อและคุณอาเตะ คุณแม่ฟังกลอนนิราศดีกว่า”

คุณหญิงวาดขมวดคิ้วข่น

“ไม่เอาๆ แม่อยากฟังโคลงกระทู้”

เจ้าคุณประสิทธิ์พุดขึ้นอย่างโม โห

“เอากะตัวยังงี้ชีวะพล... กินหมากปากกระโถน”

คณะพรรคสี่สหายหัวเราะลั่น คุณหญิงค้อนควับ ลูกขึ้นถอดหมวกทรงประพาสออกมาจากศีรษะของพลแล้วสวมศีรษะของท่าน ทรวดตัวลงนั่งบนเก้าอี้นวมตามเดิม

“แกล้วว่าโคลงกระทู้แม่จะว่าเอง คอยฟังนะ ทุกคนคอยฟัง โคลงกระทู้... หัวล้านเกลียดหวิ”

ดร.ดิเรกโบกมือห้าม

“โนๆๆๆ เดี่ยวมีเรื่องกรับ คุณอา”

“หน้อย... มีเรื่องก็ให้มันรู้ไปชีวะ อ้ายแห้ว ขึ้นไปข้างบน หยิบหลาวทองเหลืองเอาลงมาให้ข้า ข้าจะว่าโคลงกระทู้หัวล้านเกลียดหวิ ถ้าเจ้าคุณซ่อมข้าละก็... มึง แม่กะชวกใส่ตะลักเลย”

ประไพดึงหลาวทองเหลืองที่เหน็บไว้ใต้ขอบกระโปรงออกมาส่งให้คุณหญิงวาดอย่างกระมิดกระเมี้ยน

“นี่ละ คุณอาคะ อย่าให้ของหนูหายนะคะ”

คุณหญิงวาดยิ้มเป็น

“เออ คิมมากแม่ไฟ เกิดเป็นหญิงมันต้องเตรียมพร้อมอย่างนี้ เราจะไปตรัสรู้ได้อย่างไรว่าพี่เขาจะ
เตะเราเมื่อไร”

ประไพหัวเราะ

“คะ คุณพ่อกลัวนิกรเขาซ่อมหนู คอยเตือนหนูให้พกอาวุธติดตัวเสมอ โบราณว่า ศาลา สามิ วิถี
คงคา อย่าไว้ใจ”

“จริง” คุณหญิงพูดยานาง “เรื่องพี่ละก็ อย่าได้ไว้ใจเป็นอันขาด เขาโมโหขึ้นมา เขาก็จะเตะเรา
เข้าให้”

เจ้าคุณประสิทธิ์โบกมือ

“ไม่เตะ คุณหญิง อย่ากลัวเลย อยู่ร่วมกันมาเกือบ ๔๐ ปีแล้ว ฉันเคยเตะคุณหญิงบ้างหรือเปล่า”

คุณหญิงหัวเราะ ยกมือขึ้นขยับหมวกทรงประพาศให้เรียบร้อย แล้วหันมาถามเสี่ยหงวน

“เป็นยังไงพ่อหงวน อาใส่หมวกใบนี้ ทำทางเข้าที่ไหม”

อาเสี่ยทำท่าเหมือนกลืนน้ำมันละหุ่ง

“เข้าที่ครับ คล้ายกับราชินีผีป่า”

“ว้าย” คุณหญิงร้องลั่น “คนซิบหาย เอาเราไปเปรียบกับผีป่า ประเดี๋ยวแม่ดำแบบสายฟ้าแลบ
เลย”

เสี่ยหงวนของคณะพรรคสี่สหายดังขึ้นอีก คุณหญิงแลเห็นเจ้าแห้วนั่งยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ ก็ชัก
เคียดดาลขึ้นมา เข้าใจว่าเจ้าแห้วยิ้มเยาะ ก็เล่นงานเจ้าแห้ว

“เอ็งยิ้มทำไมวะ อ้ายแห้ว”

เจ้าแห้วเหินวาบไปหมดทั้งตัว รีบแก้ปัญหาคับขันที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าให้ตกไป

“รับประทาน กระผมยิ้มเพราะชื่นชมในบารมีของคุณหญิงขอรับ”

“หน้อยเนอะ” คุณหญิงวาดอุทาน “พูดให้เข้าเข้าใจหน่อยซิ บารมีตัวักตะบวยอะไรกัน”

เจ้าแห้วยกมือไหว้

“รับประทานกระผมคุณหญิงคล้ายๆกับคุณหญิงโม ท้าวสุรนารี ขอรับ รับประทานยิ่งมองก็
ยิ่งเหมือน รับประทาน ถ้าถือดาบสักเล่มหนึ่งละก็ รับประทานแน่ไปเลย”

ผลของของเจ้าแห้วทำให้คุณหญิงวาดยิ้มแก้มแทบแตก ท่านหันมายกคิ้วกับเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ
แล้วพูดสัพยอก

“เหมือนไหมคะ เจ้าคุณ”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯทำหน้าขี้

“จ๊ะ เหมือนมาก”

“เหมือนท้าวสุรนารีหรือคะ”

“ไม่ใช่หรอก เหมือนยายแม่คนนะ โธ...ดูได้รี หน้าตาเหมือนนกกระจอกเทศไม่มีผิด เอาหมวก

ออกเสียงอะแม่คุณ หมั่นไส้เต็มทนแล้ว”

“ซิ ซิ หมั่นไส้ อยากว่าหมั่นไส้ ดิฉันจะว่าโคลงกระทู้ให้เจ้าคุณฟัง พวกเราไว้วัย ฟังนะ อาจจะว่าโคลงกระทู้...หัวล้านเกลียดหวี”

นิกรสนับสนุนเต็มที่

“เอาซีครับ ผมอยากฟัง”

คุณหญิงวาดนั่งนิกอยู่ครู่หนึ่ง แล้วก็ว่าโคลงกระทู้ออกมาด้วยอำนาจเร็นลับของดวงวิญญาณท่านสุนทรภู่ เจ้าของหมวกทรงประพาสใบนี้

หัว	หูดูโล่งไร้	เกศา
ล้าน	เถียนเห็นสะคุดตา	น่าจ้อง
เกลียด	คนกล่าววาจา	กระทบ กระเทียบ
หวี	ไม่เคยแตะต้อง	ชาตินี้ มีกรรม

คณะพรรคสี่สหายหัวเราะกันอย่างไม่ต้องอั้น เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ โมโหจนตัวสั่น ท่านเอี่ยมมือกระชากหมวกทรงประพาสออกมาจากศีรษะคุณหญิงวาด และสวมศีรษะท่านเอง แล้วกล่าวเป็นคำกลอนทันที

ถึงหัวล้าน	รูปชั่ว	และตัวดำ
เป็นรูปทำ	นามทำ	ตามกุศล
แต่วิชา	ความรู้	เชิดชูตน
มีมากล้น	จนตัวเด่น	เป็นพระยา
บารมี	ของฝั้ว	นั่นใหญ่ยิ่ง
เธอได้เป็น	คุณหญิง	มีวาสนา
นั่งเท้าแขน	แสนสุข	ทุกเวลา
ปากปลาร้า	ว่าฝั้ว	ชั่วจริงจริง

คุณหญิงวาดร้องกรีด ยกเท้าทั้งสองข้างกระทืบพื้นเร็วยิก

“ไม่ยอม ดิฉันไม่ยอม เจ้าคุณค่าดิฉันว่าปากปลาร้า ว่าดิฉันชั่วทรามค่าฝั้ว คุณถูกดิฉันมากเกินไป ไม่ยอมแน่ๆ”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯ หัวเราะ

“ฉันว่าเองเมื่อไรเล่า สุนทรภู่ท่านคลจิตใจฉันให้กล่าวออกมาเป็นคำกลอนต่างหาก เธอก็รู้ดีอยู่แล้วว่าฉันไม่มีความรู้ในทางกวีนิพนธ์เลย”

คุณหญิงวาดขบขมกรอด เอี่ยมมือกระชากหมวกทรงประพาสออกมาจากศีรษะเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ แล้วสวมศีรษะท่าน กล่าวขึ้นเป็นคำกลอนทันที คณะพรรคสี่สหายนั่งหน้าตื่นไปตามกันเต็มไปด้วยความตื่นเต้นมหัศจรรย์ใจยิ่งนักที่หมวกนี้สามารถทำให้ผู้สวมกลายเป็นนักกวีที่สามารถไปได้

ถึงแม้ว่า	กินหมาก	ปากปลาร้า
ผมก็คด	ปรกบ่า	อย่าสูงสิง
มองเจ้าคุณ	หัวล้าน	เหมือนหัวลิง
คล้ายขุนช้าง	นั่งนิ่ง	นัยน์ตาปรือ

เสียงหัวของคณะพรรคสี่สหายดังขึ้นอีก เจ้าคุณปัจจนึกฯซึ่งมิได้มีส่วนร่วมในกรณีพิพาททงฟังต่อไปไม่ไหวแล้ว ท่านเจ้าคุณผลุดลุกขึ้นยืน เดินเข้ามาหาคุณหญิงวาด แล้วท่านก็ยกมือไหว้ คิงหมวกทรงประพาสออกจากศีรษะคุณหญิง ยกขึ้นสวมศีรษะของท่านเอง แล้วก็กล่าวขึ้นเป็นคำกลอนโดยไม่ต้องใช้ความคิด

ประธานโทษ	โปรดเถิด	คุณหญิงจ๋า
ค่าเจ้าคุณ	ไม่เวทนา	ผมบ้างหรือ
เหมือนหยิกเล็บ	เจ็บเนื้อ	ปลายนิ้วมือ
แคะสะดือ	เล่นดีกว่า	อย่าค่าเลย

เจ้าคุณปัจจนึกฯถอดหมวกออก มองดูคุณหญิงวาดอย่างเคื่องๆ ทรวดตัวลงนั่งบนเก้าอี้สวมตัวหนึ่งข้างนิกรนายจอมทะเล้น ท่านเจ้าคุณปัจจนึกฯ โกรธหัวฟัดหัวเหวี่ยงเมื่อได้ยินเสียงหัวเราะครั้นเครงตลอดเวลา

“หัวเราะอะไรกันวะ หา หน้าด้าน”

กิมหงวนหัวเราะก๊าก

“มันขันนี้ครับ โอย – วันนี้สนุกเหลือเกิน เครื่องยของท่านสุนทรภู์ทำความครึกครื้นให้พวกเรา มากทีเดียว”

เจ้าคุณคลุยกิจฯเจ้าของเครื่องยนั่งกระสับกระส่ายอดหนาระอาใจอยู่นานแล้ว พอมีช่องพูด ท่านก็กล่าวกับเจ้าคุณปัจจนึกฯทันที

“เจ้าคุณ เจ้าคุณครับ อย่าหาว่าผมยังโง่โง้งยังเลย ถ้าหากว่าเจ้าคุณ ไม่ตกลงซื้อเครื่องยของท่าน สุนทรภู์ละก็ อย่าเอาทดลองกันเล่นเลยครับ เดียวมันจะเสื่อมหมด”

เจ้าคุณปัจจนึกฯหันมายิ้มกับเพื่อนเก่าของท่าน

“ซื้อซินำเจ้าคุณ แล้วกัน งบไปได้ เงินตั้งห้าหมื่น ก่อนที่จะตกลงซื้อ ก็ต้องให้พรรคพวกของ ผมทดลองกันดูก่อนซิ นั่งเฉยๆเถอะนำ น้ำท่าเขาก็มีให้กิน บุหรี่ควันละเอียดหรือซิการ์ก็มีให้สูบ” พูดจบท่านก็หันมาเห็นนายจอมทะเล้นเข้าโดยบังเอิญ นิกรกำลังนั่งสัปหงกหงึกๆ เจ้าคุณปัจจนึกฯค่อยๆ ยกหมวกทรงประพาสสวมลงบนศีรษะของนายการณวงศ์ แล้วท่านก็เอื้อมมือเข่านิกร “เฮ้ย – เขาคูยกันนั่งหลับมืออย่างไร”

กระดิ่งทองสะดุ้งเหือกลิ้มตาโพล่ง แล้วกล่าวขึ้นเป็นคำกลอนทันที

ใบที่ ๕	ท่านว่า	ซาตาดก
เหมือนแบกครก	คำข้าว	ก้าวไม่ไหว

ถามถึงลาก หมดหวัง ยังขนาใจ

ถามถึงหวย แทง ก. ไก่ ออก จ.จาน

“เฮ้ย” คร.ดิเรกร้องลั่น “ไบเซียมซีไม่ฟังโวย อยากฟังกลอนตลาดของท่านสุนทรภู่อ

นิกรยิ้มแห้งๆ

“ก็เอามวกมาให้กันใส่ซี หมวกทรงประพาสอยู่ไหนล่ะ”

นันทาหัวเราะคิก

“อยู่บนหัวแกนั้นยังงါเล่า”

นิกรสะดุ้งโหยง ยกมือขว้างขึ้นคลำหมวกแล้วหัวเราะ

“อ้อ...ปาฏิหาริย์ซะ ศักดิ์สิทธิ์มากทีเดียว นั่งสัปหงกไปหน่อยเดียวเท่านั้น หมวกของท่าน สุนทรภู่อขึ้นมาอยู่บนหัวได้ แปลกแท้ๆ เอาละนะ จะว่ากลอนเพราะๆให้ฟัง แต่เป็นเรื่องจรรๆวงศัๆเลย”

คุณหญิงวาดคอมยิ้ม

“ลิตีเดียวพ่อกร แต่งให้มีนางยักษ์ด้วยนะ อาชอบ”

“ครับ คอยฟังนะครับ เฮ้ย...ฟังทางนี้โวยพวกเรา สุนทรกรจะแต่งกลอนแข่งกับสุนทรภู่อ”

อาเสี่ยหัวเราะ

“นี่เรอะ สุนทรกร”

“อ้อ เมื่อชาติก่อนกันเคยเป็นคู่ปรับของสุนทรภู่อ กันระลึกชาติได้”

คร.ดิเรกเม้มปากแน่น มองดูนายจอมทะเล้นเพื่อนเกลอของเขาด้วยความหมั่นไส้

“ชาติก่อนยูเกิดเป็นหมาไม่ใช่หรือ”

นิกรสะดุ้งโหยง

“เปล่าโวย แกจำผิดไปแล้ว นั้นมันอายหงวน”

“อ้าว” อาเสี่ยร้องลั่น หันมาทำตาเขียวกับนิกร “เดี๋ยวกั้เปรี้ยงเข้าให้หรือก ทะลิ่ง”

นิกรนั่งนิ่งอึ้งไปสักครู่ก็กล่าวขึ้นเป็นคำกลอนเสียงแจ้วๆคล้ายกับยายแก่อ่านเรื่องจรรๆวงศัๆ ด้วยเดชาหมวกทรงประพาสของสุนทรภู่ออดีตจินตกรวิงของเรา ทำให้นิกรมีมันสมองเฉียบแหลม แต่งกลอนได้สละสลวยโดยไม่ต้องคิด

มาจะกล่าววทไป ถึงนางยักษ์ร่างใหญ่ปานขุนเขา มีชื่อว่าเกศินีศรีนงเยาว์ กลิ่นจี้เต่าคุณก็กสะอีกเลย สถิตในไพรกว้างยังเป็นสาว สบสข้มทุกค่ำเช้าไม่อยู่เฉย แสงทวักสดามาชื่นชย แต่ป่าใหญ่ไม่เคยพบผู้ชย ครันจะรักเสื่อชางนางรังเกียจ จะนอนเบียดคงไม่อู่ดงใจหมาย เกศินีว้าเหว่เอกากาย ทูรทวายอยากมีผัวจนตัวอ จึงวันหนึ่งนางรำพึงคะนึ่งคิด ตัวกูนี้มีฤทธิ์ใหญ่ยิ่งหนอ กูจะต้องเหาะไปให้ไกลพอ หามนุษย์รูปหล่อมาชื่นชม

แล้วนิกรก็หยุดว่ากลอนเพียงเท่านี้ เงยหน้าขึ้นยิ้มกับคุณหญิงวาด

“เป็นไงครับ”

คุณหญิงวาดยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ ในเวลาเดียวกัน เจ้าคุณปัจจนิกก็ค่อยๆเอื้อมมือดึงหมวกทรง

ประพาสออกมาจากศิระนิกรโดยไม่รู้

“แหม...เข้าที่มากพอกร คล้ายๆกับนางยักษ์พันธุรัตน์ในเรื่องสังข์ทอง โธ...น่าสงสาร อยู่ในป่าในดงคนเดียวหาตัวไม่ได้ เป็นอาละก้อว่าเหว่ตายท่าเลย”

นิกรหัวเราะแล้วว่ากลอนต่อไป

“กูจะต้องเหาะไปให้ไกลพอ หามนุษย์รูปหล่อมาชื่นชม...หามนุษย์รูปหล่อมาชื่นชม...มาชื่นชม...เอ๊ะ...ทำไมคิดไม่ออกโว้ย”

เจ้าคุณปัจจนิกฯหัวเราะก๊าก

“นี่ หมวกอยู่นี่โว้ย ข้าดึงออกมาแล้ว”

“อ้าว” นิกรร้องลั่น เอื้อมมือรับหมวกทรงประพาสมาจากพ่อตาของเขา แล้วว่ากลอนต่อไป

“หามนุษย์รูปหล่อมาชื่นชม คิดแล้วอาบน้ำชำระกาย ลงว้ายในห้วยละมยผสม ชำระล้างต่อมไต หมดเมือกตม ทาขมิ้นผสมดินสอพอง สรงเสร็จเกศินี้ก็แต่งตัว มิใช่ชั่วโสภาน้ำตาพอง นุ่งนิวลูกผ้าตู แดลสีทอง สวมยกทรงรัดหน้าห้องและคิงทรง สวมเสื้อเขียวแพรสวิสเปิดอกกว้าง ให้เว้งว้างใครดูก็ไม่หวง ใต้ต่างหูห้อยระย้าอร่ามพวง นางยักษ์หวังใช้เฉพาเงงานเดินรำ สวมแว่นตาแม็คอาเซอร์กรอบ กังฉิน พรมน้ำหอมโพรวินหอมชื่นน้ำ ถือกระเป๋านั่งตะเข้ไวเชียะทำ สวมชั้นสูงรีบจ้ำจากถ้ำทอง”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯพูดขึ้นทันที

“เฮ้ยๆๆ เรื่องมันจะไปกันใหญ่แล้วโว้ยกร เรื่องจักรๆวงๆทำไมถึงมีนิวลูกด้วยวะ”

นิกรอมยิ้ม

“เรื่องของผมมันเรื่องทันสมัยนี่ครับ”

คุณหญิงวาดเอ็ดตะโรเจ้าคุณประสิทธิ์ฯ

“อย่าขัดคอซิคะ กำลังฟังสนุก โธ...เจ้าคุณนี่ มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ ดิฉันอยากจะทราบว่าคุณยักษ์มันจะได้ใครเป็นคู่ ว่าต่อไปซิพอกร เรื่องนี้ต้องสนุกแน่ๆ”

นิกรว่ากลอนต่อไป

“เหาะระเห็จมากกลางระหว่างไพร ข้ามเขาเงินสูงใหญ่ไม่ขัดข้อง พันเขตคงพญาเย็นเขม้นมอง เกศินีลอยละล่องสู่พื้นดิน นางจำแลงแปลงร่างเป็นมนุษย์ บริสุทธิ์แพรวเพริศงามเลิศฉิน โดยสารรถขนส่งตั้งใจจินต์ เข้ากรุงเทพฯอันเป็นถิ่นสุขสำราญ พอมาถึงหัวลำโพงลงจากรถ นางรีบปลดเครื่องแต่งตัวกลัวถูกผลาญ เข้าโรงแรมคุ้มก็ได้ใจเบิกบาน เกศินีฟังชานเคินตัวเกร็ง”

เสียงหัวเราะของคณะพรรคสี่สหายดังลั่น นิกรถอดหมวกทรงประพาสออกมาจากศิระนิกร แล้วหันมาทางเจ้าแก้ว

“เฮ้ย หาอะไรมาให้สุนทรกรกินหน่อยเถอะวะ นำชาสักถ้วย ขนมปังทาเนยสัก ๒ แผ่น เร็ว – ประเดี๋ยวจะแต่งให้ฟังอีก”

เจ้าคุณคุยลยกิจฯหลานของท่านสุนทรภู่นั่งกระสับกระส่ายอยู่นานแล้ว พอมีจังหวะก็พูดขึ้นทันที

“ง่า...ประธานโทษเถอะครับเจ้าคุณปัจจนิกฯ ผมไม่มีเวลาพอที่จะนั่งอยู่ที่นี้ต่อไปอีกแล้ว เพราะกว่าทุกคนจะทดลองกันเสร็จก็เห็นจะค่ำ จะซื้อหรือไม่ซื้อที่ว่ามาเถอะครับ”

เสียงหวนชักฉิว มองดูเจ้าคุณคลุกยกิจอย่างเคื่องๆ

“ว่า...ประเดี้ยวซีครับ ของซื้อของขายก็ต้องลองใช้ดูก่อน”

เจ้าคุณคลุกยกิจฯขมวดคิ้วย่น

“ก็ทดลองแล้วนี่ครับ ผมจะกลับละ”

อาเลี้ยยกมือเกาศีรษะ เปลี่ยนสายตามาที่เจ้าคุณปัจจนิกฯ

“ตกลงราคาไว้เท่าไรครับคุณอา”

“๕๐,๐๐๐ บาท” เจ้าคุณปัจจนิกฯพูดยิ้มๆ

เสียงหวนล้วงกระเป๋าทหีบสมุดเช็คและปากกาออกมา เข้าเซ็นสั่งจ่ายเงิน ๕๐,๐๐๐ บาทให้แก่ผู้ถือเช็คฉบับนี้แล้วเซ็นชื่อเรียบร้อย นึกออกจากเล่มส่งให้เจ้าคุณคลุกยกิจฯ

“เฮ้ นี่ครับได้เท่า เป็นอันว่าผมรับซื้อเครื่องยศของสุนทรภู่ว่างแล้วก็เชิญได้เท่ากลับได้ จะได้รับไปเบิกเงินที่ธนาคาร”

“เฮ้” เจ้าคุณปัจจนิกฯร้องลั่น “ยังงักันอ้ายหวน หมายความว่าแกต้องการสมบัติของท่านสุนทรภู่ว่างเป็นกรรมสิทธิ์ยังงั้นหรือ”

อาเลี้ยพยักหน้า

“ครับ ผมจะเก็บไว้ในห้องพิพิธภัณฑ์ที่นี้แหละ ใครอยากจะเป็นนักประพันธ์ก็เอามาใช้ เป็นสมบัติของพวกเรา”

เจ้าคุณประสิทธิ์ฯยิ้มย่องผ่องใส

“เออ...ดีแล้วเสียงหวน ทำไมแกใจป้าเซ็นเช็คสั่งจ่ายเงิน ๕๐,๐๐๐ บาทง่ายอย่างนี้”

มหาเศรษฐีหนุ่มหัวเราะ

“เมื่อวานนี้ผมมีกำไรในราวสามแสนครับคุณอา ผมซื้อทองคำแท่งไว้หลายเดือนแล้ว วานนี้ราคามันขึ้นฮวบฮาบผิดปกติ ผมก็เลยขายไปได้กำไรหวานๆ”

เจ้าคุณคลุกยกิจฯยิ้มเศร้าๆ มองดูเช็คและนึกเสียดายเครื่องยศของท่านสุนทรภู่ว่างที่จำเป็นต้องขายมันไปเพราะความยากจน

“ครับ ง่า...ผมลาละครับ ลาก่อนทุกๆคน นั่งบิวดตัวอยู่นานแล้ว ราคายุเหลือเกิน”

ครั้นแล้วเจ้าคุณคลุกยกิจฯก็ถือกระเป๋าเปล่าลุกขึ้นพาตัวเดินออกไปจากห้องโถง คณะพรรคสี่สหายต่างชมเสื่อกางเกง หมวกทรงประพาส กระบี่และปากไก่อ อันเป็นปากกาคู่มือของท่านมหาจินตวิเรืองนาม ต่อจากนั้นก็วิพากษ์วิจารณ์กันถึงเรื่องนี้ด้วยความนิยมเลื่อมใส

ดร.ดิเรกตื่นตื่นแปลกใจมาก เขาพิจารณาดูเสื้อยศของท่านสุนทรภู่ว่างแล้วส่งให้นายพัชราภรณ์

“มันเป็นแปลก เป็นแปลกที่สุด มันจะพยายามค้นคว้าหาความจริงในเรื่องนี้ให้ได้ว่า เพราะอะไรผู้ที่สวมใส่เสื้อกางเกงหรือหมวกของท่านสุนทรภู่ว่าง จึงมีความสามารถในการวิ”

นิกรว่า “ไม่แปลกอะไรหรอกวะหมอ โดยมากทรัพย์สมบัติของคนโบราณมักจะเป็นของศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้นว่าพระแสงพลพ่ายของสมเด็จพระนเรศวรที่อยู่ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ วันดีคืนดีคนเห็นง้าวอันนั้นเดินแทบหรือคองก้าได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ในพิพิธภัณฑ์ฯขนพองสยองเกล้าไปตามกัน

ง่า...กันมิขงคืออยู่อย่างหนึ่ง แถยอกคู้ไหมละ มั่นคล้ายๆกับเครื่องขของสุนทรภู่นี้แหละ”

นายแพทย์หนุ่มขมวดคิ้วขึ้น

“อะไรวะกร”

“ป็นจู่เหรีจ”

“ป็นจู่เหรีจ...โอ...โอ...คองท์...โนว์”

นิกรห้วเราะ

“ป็นจู่เหรีจคือเครื่องรดเกล้าที่ไม่มียอด ถ้ามียอดเรเรียกว่ชฎา แถเคยคู้เกหรือเปล่า”

“เคยคู้”

“ที่พระเอกยี่เกสวมห้วน่นแหละ เขาเรียกว่ป็นจู่เหรีจ”

“โอ...ออไร ออไร ป็นจู่เหรีจของใคร”

นิกรตอบอย่างภาคภูมิ

“ของนายคอกคิน นายโรงยี่เกที่มีชื่อเสียงที่สุดเมื่อครั้งกระโน้น ระหว่างรัชกาลที่ ๕ กับที่ ๖ นายคอกคินสิ้นชีวิตไปนานแล้ว แต่นาฏคนตรีทั้งหลาย คือพวกยี่เกต่างยอมรับนับถึถึว่า นายคอกคินเป็นบรมอาจารย์ผู้เต็มไปด้วยศึลปวิทยาการในทางยี่เก”

คุณหญิงวาดพุดจาสนับสนุนหลานชายของท่าน

“ถูกแล้วพ่อดิเรก นายคอกคินมีชื่อเสียงโด่งดังมาก เป็นดาวรุ่งของยี่เกในยุคนั้น เพียงแต่ได้ยึนกลองโหมโรง ผู้ที่ได้ยึนจะต้องกระวนกระวายรีบแต่งตัวไปคู้ คู้ใจอยู่กับบ้านไม่ได้” แล้วท่านก็หันมาทางนิกร “แถได้ป็นจู่เหรีจของนายคอกคินมาจากไหน โกหกกระมัง”

นิกรห้วเราะ

“มีจึริงๆกรับ ใให้คึนตายซีเฮ้า”

“อึย ต้องสบลดด้วย ฉันละเกลียดนักรอัยเรื่องพุดค้ำสบลค้ำ ใให้ตายโหงตายห่าเถอะ แถไปเอาป็นจู่เหรีจนายคอกคินมาใให้คู้หน้อยซี ฉันไม่อยากจะเชื่อเลย ไม่เคยได้ยึนแถพุด”

นิกรว่า “โธ่ คุณอากคคู้ชึกรับ ไม่เพราะป็นจู่เหรีจอันนี้หรือที่ใให้ผมร้องยี่เกได้เก่ง จนกระทั่งพวกได้โผยี่เกหลายต่อหลายคนมาติดต่อกับผม อ้อนวอนจ้างผมใไปเป็นนายโรงของเขา รอประเดี๋ยวนะกรับ ผมจะจึนไปเอามาใให้พวกเราได้ชมเป็นขวัณดูตา และยึนดีใให้ทดลองเช่นเดี๋ยวกับเครื่องขของท่านสุนทรภู่นี้”

นายจอมทะเล้นลุกจึน พาตัววังเหยะๆจึนบันไดไปชันบน เจ้าคุณประสึทธิชกกล่าวถามประไฟเบาๆ

“อัยป็นจู่เหรีจอันนี้ละ แถเคยเห็นหรือเปล่ายไฟ”

ประไฟสันสิริษะ

“ไม่เคยเห็นหรือคอะ แต่กรนะเขาเป็นคนลึกลับนะคอะ ผู้ทีบของเขาใใส่กุญแจตลอดวัน เขาไม่เคยเปิดคู้ต่อหน้าหนูเลย ไม่ทราบว่ามีอะไรซ่อนอยู่ในคู้นั้นบ้าง แล้วหนูก็ใไม่อยากจะสนใจคอะ”

คณะพรคคีสหายชมเครื่องขของท่านสุนทรภูไป ประภา นันทา ประไฟ และนวลละออ ต่าง

ทดลองสวมหมวกทรงประพาส แล้วสีนางก็สามารถวักลอนได้คล่องแคล่ว ซึ่งทำให้ประหลาดใจไปตามกัน

ในราว ๑๐ นาที คณะพรรคสี่สหายซึ่งกำลังพูดกันจ้อกแจ้กจอบแจ๊กก็เงียบกริบ เงยหน้าขึ้นไปมองบนชั้นพักบันไดทันที เสียงนายโรงยี่เกดังกังวานไปทั่วบ้าน นิกรของเรานั่นเอง นายจอมทะเล้นแต่งเครื่องยี่เกครบครัน สวมปืนจู่เหรี้งประดับเพชรเทียมเป็นประกายวูบวาบ

กระดิ่งทองใจเพชร

เป็นจอมโจรเบ็ดเตล็ดอยู่ที่เชิงเขา

ตัวของเราขุนพลปล้นพ่อค้า

แย่งชิงเงินตราเอามาใส่กระเป่า

หากินทุจริตผิดศีลธรรม

ค้าขายยาคำเราก็เอา

กองตรวจกองปราบเราไม่พรัน

ถ้ามาจับเป็นยิงฟันกันให้สะเด่า

จงโจรใจดีไม่มีใครเกิน...เรา

คณะพรรคสี่สหายอดหัวเราะไม่ได้ นิกรดึงปืนจู่เหรี้งออกจากศิรยะ แล้วเดินลงมาจากชั้นพักบันไดตรงเข้ามาหาคณะพรรคสี่สหาย ทรวดตัวลงนั่งลงบนเก้าอี้ในบทบาทของนายโรงยี่เก ยิ้มให้คร. ดิเรก

“นี่ยังไงล่ะ ปืนจู่เหรี้งของนายดอกดิน อติตจ่อมเสน่ห์ของไทยเมื่อ ๔๐ ปีมาแล้วนี่ ก็นำซื้อมาจากบริษัทเลหลังแห่งหนึ่ง”

นายแพทย์หนุ่มรับมาพิจารณาด้วยความสนใจยิ่ง

“ราคาเท่าไรวะ”

“๒,๐๐๐ บาท” นิกรพูดหน้าตาเฉย

“มายก็อด...แพงมากเกินไป ใจคิดว่าสัก ๒ บาทเป็นอย่างมาก”

“แล้วกัน นั่นมันปืนจู่เหรี้งสำหรับเด็กใส่เล่นที่เขาทำขายตามงานวัด ้วย นี่เขาทำเป็นพิเศษ เห็นไหมเล่า ประดับเพชรวูบวาบไปหมด สมัยนี้ไม่มีใครทำได้สวยอย่างนี้แล้ว”

คร.ดิเรกพยักหน้าหงึกๆ ส่งปืนจู่เหรี้งให้เสี่ยหงวน

“เฮ้อ แกลองสวมคูชิ แล้วร้องยี่เกให้ฟัง”

กิมหงวนสั้นศิรยะ

“ไม่เอาโว้ย ดีไม่ดีเดี๋ยวพาลเป็นบ้าเลย เครื่องโขนยี่เกหรือละครรำเขาต้องทำพิธีครอบเสี่ยก่อน”

คุณหญิงวาดเสริมขึ้น

“ไหน ส่งมาที่ชิดิเรก อาจจะใส่เอง อยากจะทดลองดูให้เห็นเท็จจริงนัก ถ้าหากว่าปืนจู่เหรี้งนี้มีอิทธิปาฏิหาริย์เหมือนอย่างเครื่องยศของท่านสุนทรภู่ ราคา ๒,๐๐๐ บาทยอมถูกเหมือนกับได้เปล่า”

นายแพทย์หนุ่มส่งปืนจู่เหรี้งให้คุณหญิงวาดทันที

“ลองดูซิครับ คุณอา”

คุณหญิงวาดหัวเราะ ยกปิ่นจูเหรีจขึ้นสวมศีรษะ ทันใดนั้นเอง อากัปกริยาของท่านก็กลายเป็น
ยี่เกไปทันที คุณหญิงวาดยึดตัวขึ้นทำท่าทรมดม้อยแล้วร้องยี่เกเสียงแจ้ว ฟังคล้ายกับยี่เกจริงๆ

โฉมขององค์โมรา

สุดแสนเสนาหาเจ้าโจรไพร

เสียงจันทโครบเรียกพระขรรค์

นวลนางนิกพริ้นจะทำอย่างไร

พระองค์คงสังหารผลาญชีวา

นำกลัวโจรป่าเจ้าจะบรรลัย

นางยื่นพระขรรค์ให้จันทโครบ

แต่ชั้นเชิงเจนจบส่งทางปลายให้

โจรป่าคว่ำด้ามพระขรรค์ในทันใด

ร้องจบคุณหญิงวาดก็รีบถอดปิ่นจูเหรีจออกแล้วสวมใส่ศีรษะเจ้าคุณประสิทธิ์ฯทันที ท่านเจ้าคุณ
สะอึกเฮือกยกมือขึ้นรำป้อร้องยี่เกเสียงถึ้น หน่วยก้านท่าทางราวกับนักยี่เกอาชีพ

หน่อกษัตริย์ถูกแทงทะลุอก

พระโลหิตไหลตกออกมานอกกาย

---ข้อความขาดหายไปราว ๒ หน้า---

คู่มือโมราอิหญิงชั่ว

จำจะต้องไปช่วยกุมารา

ชูปให้ฟื้นขึ้นมาแล้วสาปนาง

ร้องจบเพลง นายแพทย์หนุ่มก็ลุกขึ้นหัวเราะ เจ้าแห้วทำเพลงเชิดทันที ด้วยอำนาจของปิ่นจูเหรีจ
อันนี้ทำให้คณะพรรคสี่สหายตื่นตะลึงไปตามกัน ดร.ดิเรกทำท่าท้อได้สวยงามมาก หน่วยก้าน
เหมือนพระอินทร์จริงๆ เขายกมือป้อเป็นสัญญาณให้ปี่พาทย์หยุดบรรเลง แล้วก็ร้องต่อไป

มาเอ๋ยมาถึง

ยังซึ่งกลางป่าพนาสน

แลเห็นหน่อกษัตริย์นอนแหงแก๋

จันทโครบตายแน่เพราะถูกแทงป่น

โจรป่าพานางหนีไปแล้ว

อัมรินทร์ใจเปี่ยมนเหลือทน

พระร้ายเวทย์วิเศษแล้วก็เป่ามนต์...

เจ้าแห้วทำเพลงรัว นิกรลุกขึ้นข้อมมาข้างหลังดร.ดิเรก ค่อยๆดึงปิ่นจูเหรีจออกมา นายแพทย์
หนุ่มร้องยี่เกต่อไป

คูราจันทโครบ

เจ้ายังเรียนไม่จบซึ่งมารยาหญิง

โจรไพรมีสตางค์นั่งรถเก๋ง

ตัวเจ้าจึงต้องเจ้งอย่าเกรงกริ่ง

นิกรหัวเราะก๊าก ชูปืนจู่เหรืจขึ้น

“เสียหมอ ถอดออกแล้วโว้ย ร้องซะเรื่อยเชียว”

คร.ดิเรกสะดุ้งเฮือก เย็นวาบไปหมดทั้งตัว

“ว่า แล้วเสือกดึงเอาออกไปทำไมล่ะโว้ย ปู้โซ่ อ้ายเราก็ร้องส่งเดชเรื่อยเปื่อยไป คิดว่ายังสวมปืนจู่เหรืจอยู่”

กิมหงวนตบมือหัวเราะงอหาย

“ไม่แล้วโว้ยหมอ ทำทางแกดึกกว่าอ้ายกรอีก”

คณะพรรคสี่สหายอดหัวเราะไม่ได้ ต่างวิพากษ์วิจารณ์กันถึงความศักดิ์สิทธิ์ของปืนจู่เหรืจอันนี้ นิกรเดินเข้ามานั่งใกล้เสี้ยหงวน อาเสี้ยแย่งปืนจู่เหรืจเอามาพิจารณาดู

“อ้อ แปลกโว้ย ความลึกลับมหัศจรรย์ในโลกเรานี้ยังมีอีกมาก สิ่งที่มีมันเป็นไปไม่ได้อาจจะเป็นไปได้ ถ้าไม่ได้เห็นกับตาเองก็คงไม่เชื่อ ขายปืนจู่เหรืจอันนี้ให้กันเถอะวะกร แกซื้อมา ๒,๐๐๐ ไม่ใช่หรือ”

“ฮ้า” นิกรร้องลั่น “นายโรงยี่เกหลายต่อหลายคนเขามาอ้อนวอนขอซื้อ ให้ราคากันตั้ง ๓,๐๐๐ กันยังไม่ยอมขาย”

อาเสี้ยขมวดคิ้วย่น

“แต่เราเพื่อนกันนี่หว่า ขายให้กันเถอะ เอา...สามพันก็สามพัน”

“เสี้ยจะซื้อเอาไปทำไมคะ” นวลละออแหงนขึ้น

“อย่า...อย่ายุ่งหน่อยเลยนะ นั่นมันเรื่องของฉัน ฉันซื้อไว้ไม่เสียประโยชน์หรอก คุณแต่ทองแท่งชิว นวลพยายามขัดขวางห้ามปรามเสี้ยไม่ให้ซื้อ แล้วเห็นหรือยังว่าเสี้ยมีกำไรจากการขายทองแท่งอีกหลายแสน”

นวลละออค้อนควับ

“อยากจะเป็นยี่เกเระ ของพรรคนี้ซื้อเอาไว้จะได้ประโยชน์อะไร สำหรับเครื่องยศของสุนทร ภู่นะนวลไม่คัดค้านหรอก แต่ปืนจู่เหรืจอันนี้นะ คุณคล้ายๆกับว่าทำด้วยกะลามะพร้าว”

นิกรพุดโพล่งขึ้น

“ของเก่าครับ คุณนวล” แล้วนิกรก็หันมายิ้มกับเสี้ยหงวน “แกจะซื้อจริงหรือหงวน”

“อ้าว ก็จริงๆนะซี ๓,๐๐๐ บาท ตกลงนะ กันเซ็นเช็กสั่งจ่ายเงินสดให้แกเดี๋ยวนี้”

นิกรทำเป็นนิ่งคิด

“เฮ้า – หงวน เราเป็นเพื่อนกัน ไม่ใช่คนอื่น ขาดทุนนิดหน่อยช่างมันเถอะวะ”

กิมหงวนลืมตาโพลง

“ขาดทุน... หน้อย ซ้อมมา ๒,๐๐๐ บาท ขาย ๓,๐๐๐ บาท ยังจะขาดทุนอีก อย่าให้มันหน้าเลือดนัก
เลยวะ” แล้วเอาเสื่อกี่ตัวกระเป๋าทหีบสมุดเช็คและปากกาค้ามทองออกมา เขาเขียนสั่งจ่ายเงินให้นิกร
๓,๐๐๐ บาท นิกรใบเช็คออกจากสมุดส่งให้นายจอมทะเล้น “เอ้า เอาไป เป็นอันว่าป็นจู้เหร็จอันนี้เป็น
ของกันแล้ว”

“เดี๋ยวๆๆๆ เดียวไว้ย” นิกรร้องลั่น

กิมหงวนขมวดคิ้วย่น

“อะไรของแกอีกล่ะ”

นิกรหัวเราะ

“เช็คใบนี้โมฆะเสียแล้ว ซิ ซิ เซ็นสั่งจ่ายแต่ไม่เซ็นชื่อ ขึ้นเอาไปเบิกเงินจะได้ถูกฉีกออกมาจาก
แบงก์ไม่ทัน อย่างมาลูกไม้หน้อยเลยวะ”

กิมหงวนยิ้มแหย่งๆ รับเช็คมาจากนิกร

“ขอโทษทีไว้ย ลืมไปจริงๆ เอ้า... ที่นี้รีบรื้อยละ เอาไป”

นิกรยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ พบเช็คเข้ากระเป๋าทหีบแล้วกล่าวถามเสี่ยวหงวน

“เช็คที่แกสั่งจ่ายเจ้าคุณคุณลยกิจฯ ๕๐,๐๐๐ บาทนะ แกเซ็นชื่อหรือเปล่า”

อาเสี่ยนั่งคิด

“เอ ดูเหมือนเปล่าไว้ย”

“เปล่าก็ดีแล้ว เท่ากับเราได้สมบัติของท่านสุนทรภู่มาริๆ แกลองสวมป็นจู้เหร็จดูหน้อยซี จะ
ได้เห็นเท็จและจริง”

เสี่ยวหงวนอดหัวเราะไม่ได้ ยกป็นจู้เหร็จขึ้นสวมสิริระ ทันใดนั่นเอง มหาเศรษฐีหนุ่มก็กลายเป็น
เป็นนายโรงยี่เกไป เขาเรื่องยี่เกเสียงแจ๊วๆ ร่ายรำทำท่าทางเสียดด้วย

เมืองเฮียเมืองไทย

เต็มไปด้วยเป็ดไก่แต่ไม่มีไข่กิน

เป็ดมันก็ร้องก๊ากก๊ากไปอยู่ทุกวัน

ช่างนำอัศจรรย์ไข่สุญสิ้น

ตำรวจไล่ไม่ทันพวกพ่อค้า

เขาฉลาดหนักหนาไข่ได้ดิน

ใบละ ๓๕ ราคาคุม

คนรวยซื้อกันกลุ่ม ๕๐ ยังกิน

คนจนซื้อไม่ได้ไม่มีไข่จะกิน...

เสียงหัวเราะอย่างกรีนเครงคังลั่นห้อง กิมหงวนถอดป็นจู้เหร็จออกแล้วมองดูหน้านิกรอย่างคิใจ

“อือ ชอบกลไว้ย” อาเสี่ยพูดพลางหัวเราะพลาง “กันเรื่องยี่เกได้แน่ไปเลย”

นายจอมทะเล้นพยักหน้า

“นั่นแหละ เท่าที่แกเรื่องได้ก็เพราะอำนาจป็นจู้เหร็จของนายดอกดินอันนี้ แกต้องเก็บไว้ให้ดี ทั้ง

เสื้อผ้าของท่านสุนทรภู่ด้วย ต่อไปถ้าเราจะแต่งหนังสือ เราก็สามารถจะทำอย่างสบาย แก่เป็นคนโชคดี
ที่สุดที่ได้เป็นเจ้าของสมบัติมีค่านี้”

กิมหงวนยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ ร้องยี่เกขึ้นอีก

พาราสาวัตถ์

ใครใครไม่มีที่จะปราณีใคร

ตัวใครตัวมันต้องคุ้มกันตัว

ไม่ค้ำนิงดีชั่วเอาเงินเป็นใหญ่

แล้วกิมหงวนก็หยุดร้องกลางคันเมื่อแลเห็นปันจูเหรีจวางอยู่บนตักเขา

“บ๊ะแล้ว นี่กว่าสวมอยู่อีก ที่แท้ถอดออกแล้ว”

เจ้าแห้วหัวเราะงอหาย

“รับประทานให้ผมทดลองหน่อยได้ไหมครับ”

อาเสี้ยก้อนควับ

“ทะเล็งละ ไม่ใช่เรื่องของแก” แล้วกิมหงวนก็จัดแจงพับเครื่องยศของท่านสุนทรภู่

การทดลองของวิเศษสิ้นสุดลงเท่านี้ คณะพรรคสี่สหายต่างทยอยกันลุกขึ้นแยกย้ายกันออกไป
จากห้อง อาเสี้ย้นำเครื่องยศของท่านสุนทรภู่และปันจูเหรีจของนายดอกคินนำไปเก็บไว้ในห้อง
พิพิธภัณฑ์.